

Spolufinancováno
Evropskou unií

Průběžná zpráva zakázky
Finanční modely: kvalita sociální práce

Zpracovatel	
Název:	STEM Ústav empirických výzkumů, z.ú.
Kontaktní osoba, tel. číslo a e-mail:	PhDr. Kateřina Broža, 607 040 287, katerina.broza@stem.cz

Obsah

Úvod	4
Finální finanční model pro první modelový příklad	6
Představení finančního modelu – žena samoživitelka	6
Intervenční varianta (V1)	7
Neintervenční varianta (V0)	10
Opožděná intervenční varianta (V0_1)	12
Detailní zpracování finančního modelu	15
Intervenční varianta (V1): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů	17
Neintervenční varianta (V0): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů	29
Opožděná intervenční varianta (V0_1): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů	40
Analýza výsledků	56
Srovnání nákladů a přínosů mezi jednotlivými variantami	56
Dominantní náklady variant	56
Dominantní přínosy variant	56
Celospolečenské přínosy	57
Srovnání přístupů hodnocení sociální práce	58
Pravděpodobnosti	61
Oblast rodina a bydlení	64
Oblast zdraví	65
Oblast práce a negativních jevů	66
Zodpovězení výzkumných otázek a podotázek	66
Výzkumná otázka 1: Jaké jsou potenciální náklady a přínosy „nulových variant“ jednotlivých modelových příkladů? Jaké u „intervenčních variant“?	66
Výzkumná otázka 2: S jakou pravděpodobností identifikované náklady a přínosy u jednotlivých příkladů vzniknou / nastanou?	67
Výzkumná otázka 3: Jaké jsou váhy identifikovaných nákladů a přínosů? Jaké je v případě monetizovatelných položek jejich finanční vyjádření či jaký je postup monetizace?	68
Výzkumná otázka 4: Jaká je potenciální úspora v jednotlivých příkladech popsané sociální práce ve vztahu k veřejným rozpočtům dle úrovně pravděpodobností, že vzniknou / nastanou identifikované náklady a přínosy?	70

Spolufinancováno
Evropskou unií

Výzkumná otázka 5: Jaké jsou silné a slabé stránky sestavených finančních modelů (limity vyjádření jednotlivých položek apod.)? Jaké jsou další možnosti práce s nimi?.....	71
Aktualizace postupu prací u zbývajících dvou modelových příkladů – case 2 a 3	73
Závěr	74
Literatura	75
Přílohy.....	77

Úvod

Tato průběžná zpráva se zaměřuje na zkoumání finančních modelů v kontextu intervencí sociální práce. Zpráva vznikla jako druhý výstup veřejné zakázky s názvem Finanční modely: kvalita sociální práce. Předmětem této zakázky je sestavení finančních modelů, které budou obsahovat všechny identifikovatelné (monetizované i nemonetizované, přímé i nepřímé) celospolečenské náklady a přínosy pro jednotlivé specifikované modelové příklady. Zadavatelem je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (MPSV ČR), Sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce, Oddělení evaluací. Prvním výstupem zakázky byla vstupní zpráva, v níž byly definovány výzkumný cíl a otázky, byly rozpracovány scénáře modelových kazuistik a popsán plánovaný pracovní postup. Vstupní zpráva je dostupná na webu esfcr.cz.¹

Konkrétně průběžná zpráva předkládá analýzu tří různých scénářů podpory pro ženu samoživitelku s dětmi, která se ocitla v nepříznivé sociální situaci. Scénáře se liší mírou a načasováním poskytnuté podpory a jejich cílem je demonstrovat ekonomické a sociální dopady různých přístupů k řešení obtížných a krizových situací.

Zpráva je součástí širšího výzkumného projektu, který se zabývá efektivitou intervencí v různých modelových případech sociální práce v České republice. Hlavním cílem je porovnat náklady a přínosy načasování těchto intervencí a jejich vliv na jednotlivce, rodiny a celou společnost. Výsledky tohoto výzkumu mají přispět k lepšímu porozumění, jak optimalizovat sociální politiku a zvýšit efektivitu veřejných výdajů.

Cílem této průběžné zprávy je detailně představit a analyzovat finanční modely a intervence u tří konkrétních scénářů:

- Intervenční varianta (V1): Včasná a komplexní podpora ženě a jejím dětem
- Neintervenční varianta (V0): Žádná podpora, žena a děti zůstávají bez pomoci
- Opožděná intervenční varianta (V0_1): Odložená komplexní podpora ženě a jejím dětem

Zpráva obsahuje detailní popis jednotlivých scénářů, jejich náklady a přínosy, a následnou analýzu výsledků. Zaměří se na popis a srovnání nákladů celého systému, zejména na sociální služby, zdravotní péči, vzdělávání a další oblasti v rámci jednotlivých scénářů.

V rámci textu dostane čtenář zevrubné odpovědi na výzkumné otázky týkající se potenciálních nákladů a přínosů „nulových“ a „intervenčních“ variant, pravděpodobností výskytu

¹ Zpráva je dostupná zde: <https://www.esfcr.cz/documents/21802/20586345/VZ-FM-Kvalita+soci%C3%A1ln%C3%ADn%C3%ADpr%C3%A1ce+Vstupn%C3%AD+zpr%C3%A1va.pdf/12c54dfd-7e5a-485f-94d5-014d2f79ca38?version=1.0&t=1716360686487>

identifikovaných nákladů a přínosů, jejich finanční vyjádření, a potenciální úspory ve vztahu k veřejným rozpočtům.

Tato zpráva poskytuje důležité informace pro rozhodování o optimalizaci sociálních intervencí a jejich implementaci ve veřejné politice. Společně s dalšími výstupy titulní veřejné zakázky bude sloužit jako podklad pro interní práci Ministerstva práce a sociálních věcí, jako zadavatele, případně pro jednání s jinými resorty a dalšími relevantními aktéry. Klíčová bude v tomto ohledu až závěrečná zpráva jako konečný výstup zakázky. Na úrovni vstupní a průběžné zprávy dochází vzhledem k charakteru plnění v průběhu zpracování k neustálému zpřesňování uvedených scénářů, informací a k doplňování zdrojových dat.

Při konstrukci modelů vycházíme z několika způsobů získávání podkladových dat pro zpracování. Prvním z nich jsou data, která jsou veřejně dostupná a je možné je přímo zařadit do výpočtu. Jde o kvantifikované počty osob, kapacity služeb apod., kdy data jsou zveřejňovaná prostřednictvím výročních zpráv jednotlivých institucí nebo jsou součástí veřejných registrů. Druhým, poměrně podstatným, způsobem získávání podkladových dat pro finanční modely je přímé oslovení institucí, které je **mají nebo mohou mít** v držení. Při realizaci zakázky se právě tato data ukazují jako nejhůře dostupná. Opakovaně narážíme na to, že jednotlivé instituce nejsou ochotné zveřejnit (ani pro výzkumné účely) celou evidenci, a dostáváme tak jen konkrétní číslo, kdy neznáme způsob jeho konstrukce nebo sběru. Tato situace se týká především údajů ve zdravotnictví. Třetím způsobem postupu sběru podkladů pro finanční modely jsou vstupy expertů na dané téma.

Pro první kazuistiku jsme zrealizovali fokusní skupinu (triádu) se sociálními pracovníky z oblasti bezdomovectví, sex byznysu a azylových domů pro matky s dětmi. Informace z jejich prostředí jsme využili především pro práci s pravděpodobnostmi v oblastech zdraví a negativní jevy, kde chyběla dostupná kvantifikovaná data. Jako podklad dostali účastníci kazuistiku 1, v rámci scénáře jsme se dotazovali především na jejich zkušenosti s průchodem klientek službou a rizikovostí cykličnosti situací.

Finální finanční model pro první modelový příklad

Cílem našeho zpracování je poukázat na rozdílnosti při postupu podle jednotlivých scénářů vedení intervence. Tyto scénáře jsou tři a každý z nich představuje odlišný přístup k sociální práci a intervencím. První scénář probíhá podle standardů sociální práce a odehrává se v prostředí, kde je podpora dostupná okamžitě, tedy v takzvaném ideálním prostředí. V tomto scénáři je zajištěna rychlá a efektivní pomoc, která klientce poskytuje veškeré potřebné zdroje bez zbytečných prodlev.

Druhý scénář je založený na opoždění intervence. V této situaci klientka nejprve propadá záchrannou sociální sítí, což znamená, že se jí nedostává okamžité pomoci v obtížných či kritických chvílích. Až v pozdější fázi se zapojuje do řešení své situace, kdy je podpora formou sociální práce dostupná v plné míře, ale ne včas. Tato varianta byla zvolena pro ilustraci dopadů v případě, že sociální práce není v systému sociální ochrany dostupná v dostatečné míře, což je varianta, která je z hlediska popisu současných deficitů systémového ukotvení sociální práce poměrně častá (vymezení v legislativě ještě nezaručuje dostatečné financování, a tedy potřebné dostupnosti sociální práce v systému sociální ochrany). Tento scénář ukazuje na komplikace a následky, které mohou vzniknout, když není podpora poskytována včas a jaký dopad to může mít na klientku a její schopnost zvládnout krizovou situaci.

V posledním scénáři vidíme klientku v situacích, kdy k žádné sociální práci nedochází. Její podpora je založená pouze na okamžicích kontaktu s integrovaným záchranným sborem. Tento scénář ilustruje realitu, ve které klientka nemá přístup k systematické a dlouhodobé podpoře a spoléhá se pouze na ad hoc zásahy, které řeší až vyhocené situace ohrožení zdraví a života. Takový přístup může být nedostatečný a neefektivní, což může vést k opakovaným krizovým situacím a absenci trvalého řešení jejích problémů.

V rámci jednotlivých modelů se soustředíme na situace, které ovlivňují klientku, její nejbližší okolí, tedy rodinu, a celou společnost. Těmito situacemi zkoumáme různé aspekty a následky, které se dotýkají všech zmíněných úrovní. Díky tomu můžeme lépe pochopit a analyzovat dynamiku a vliv těchto situací na život jednotlivce i širší komunity.

Dále popisujeme tyto situace z hlediska jejich nákladů, které vyčísľujeme z pohledu státu, a přínosů, na které se díváme prostřednictvím zmíněného společenského kontextu. To znamená, že se zaměříme na to, jaké mají tyto situace dopady na jednotlivce, jeho přímé okolí a na společnost jako celek. Tento přístup nám umožňuje komplexně zhodnotit ekonomické i sociální důsledky a přínosy jednotlivých situací.

Představení finančního modelu – žena samoživitelka

V prvním případě se soustředíme na situaci ženy ve věku 36 let, která je matkou samoživitelkou se třemi dětmi ve věku 16, 10 a 3 a půl roku. Po rozchodu s partnerem zůstala bez finanční podpory a bydlení, v exekuci ze společných půjček. Byla vystěhována z obecního bytu kvůli

neplacení nájemného, pobírá pouze rodičovský příspěvek a nemá žádné další příjmy ani dávky. Má výuční list v oboru Cukrář/ka, ale bez delší praxe.

Popis nepříznivé sociální situace:

Klientka se ocitla v tíživé finanční situaci poté, co ji opustil partner a zanechal ji s dluhy a třemi dětmi. V důsledku toho nebyla schopna platit nájemné, což vedlo k zadlužení, exekuci a vystěhování z bytu. Nedokázala se orientovat v systému sociálních dávek a nepobírala žádné další podpory. Bez stabilního bydlení a příjmů se její situace rapidně zhoršovala, děti trpěly zhoršením školních výsledků a rodina čelila hrozbě rozpadu.

Intervenční varianta (V1)

Klientka se s žádostí o pomoc obrací na sociální pracovníci města. Poté, co se již vzhledem k pokročilé fázi řízení nepodařilo ani ve spolupráci se sociální pracovníci odvrátit vystěhování z bytu, sociální pracovníci města klientce obratem pomáhá najít vhodný azylový dům pro matky s dětmi a společně začínají hledat jiné stálé bydlení. Vedle hledání na běžném trhu podávají žádost o byt v městském projektu sociálního bydlení realizovaném ve spolupráci s MPSV.

V azylovém domě zahajuje klientka spolupráci s místní sociální pracovníci. SP azylového domu i města podporují klientku v procesu vyřízení dávek SSP a HN a uplatnění oprávněných nároků (např. výživné na děti). V rámci těchto procesů vstupuje klientka také do komunikace se SP na ÚP ČR.

Po půl roce bytová komise městského úřadu přiděluje klientce byt 2+1 k pronájmu na dobu určitou na půl roku s možností prodloužení. SP města nadále podporuje klientku v procesu podpisu nájemní smlouvy a v materiální pomoci pro zajištění minimálního standardu bydlení (pomoc s využíváním potravinové banky a dalších služeb k zajištění vybavení domácnosti).

Klientce se v souvislosti se stěhováním díky pomoci SP daří umístit děti do nových školských zařízení (MŠ, ZŠ). Dále dětem byly zprostředkovány nízkoprahové služby (se SP) a volnočasové aktivity. Díky těmto změnám se zlepšují jejich školní výsledky. Klientce tato situace umožňuje najít si zaměstnání na plný úvazek jako pomocná síla v kuchyni.

SP dále pomáhá klientce sestavit a udržovat domácí rozpočet, a také zmapovat výši a strukturu pohledávek, poté dohodnout splátkový kalendář na splacení většiny dluhů. Klientka pravidelně zapisuje přehledy příjmů a výdajů a pravidelně splácí dluhy.

S bývalým partnerem se podařilo dohodnout nízké, ale pravidelné výživné na podkladě spolupráce se SP na ÚP a v azylovém domě.

S občasnou podporou sociální pracovníce na obci si klientka s dětmi drží důstojné bydlení v sociálním bytě. Nové bydlení klientce dává pocit bezpečí a jistoty pro sebe i své děti, jimž se

Spolufinancováno
Evropskou unií

zlepšují školní výsledky. Udržení bytu je pro klientku velkou motivací pro hledání vhodnějšího zaměstnání. Ráda by v budoucnu získala místo v cukrárně a věnovala se oboru, ve kterém je vyučena. Daří se jí hospodařit udržitelně a zároveň po menších částkách, ale pravidelně splácet dluhy z minulosti.

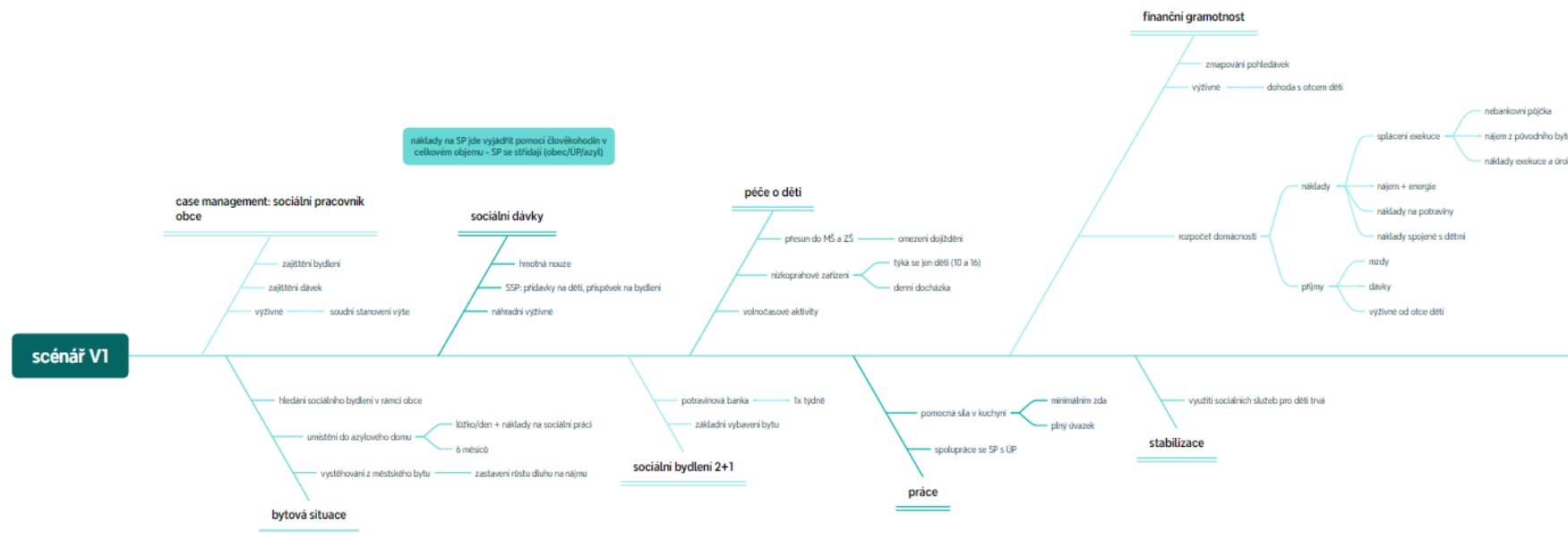

Spolufinancováno
Evropskou unií

STEM

Obrázek č. 1 Intervenční scénář kazuistika 1

Zdroj: STEM (2024)

Neintervenční varianta (V0)

Po vystěhování z nájemního obecního bytu zůstává žena s dětmi na ulici. Je bez přístřeší.

V této situaci přestávají starší děti chodit do školy – chybí zázemí pro pravidelnou hygienu a přípravu jídla. Zhoršují se jejich školní výsledky. Nejmladší dítě není přihlášeno do školky. Žena zatím pobírá příjem z rodičovského příspěvku a má tak prostředky na základní potraviny. Bez možnosti přípravy teplého jídla se dietní nastavení rodiny omezuje na pečivo. Během následujících dní matku s dětmi nahlásí sousedka na místní OSPOD. V rámci další eskalace jsou jí děti odebrány a putují do dětského domova v krajském městě. Zůstávají pohromadě. A v dětském domově se znovu vrací k povinné školní docházce, zvláště prostřední z dětí však nese odloučení od matky špatně.

Vzhledem k tomu, že žena nekomunikuje, je po roce pobytu zahájeno řízení o náhradní rodinné péči nezletilých dětí. Opatrovnický soud je svěří do náhradní rodinné péče – dětského domova. Dochází k narušení a celkovému oslabení vztahu s matkou, která nemá možnost děti pravidelně navštěvovat.

Situace matky se po odebrání dětí psychicky velmi zhorší. Je frustrovaná a obává se o stav dětí, přesto svou situaci neumí řešit. Nevyužívá dávkový systém, ve kterém by dosáhla na sociální dávky. A po odebrání dítěte (3,5) přichází také o jediný příjem z rodičovského příspěvku. Dále již není státním pojištěncem, ani není registrovaná na Úřadu práce, takže jí vznikají nové dluhy za zdravotní pojištění. Dál jí rostou dluhy z exekuce a z nezaplaceného nájmu obecního bytu a z nově vzniklé vyživovací povinnosti na všechny tři děti svěřené do náhradní výchovné péče.

Nastupuje počáteční drobná kriminalita, krade v obchodě potraviny a alkohol. Několikrát ji chytanou. Aby si zaopatřila peníze na potraviny, prostituje se. V rámci svého psychického stavu (žal po dětech a celková neutěšená situace) nadužívá alkohol a zvyká si na utišující návykové látky, které získává výměnou za sex. Zhoršuje se její fyzický i psychický stav. Je fyzicky napadena a převezena záchrannou službou do nemocnice. V nemocnici ji ošetří a následně propustí.

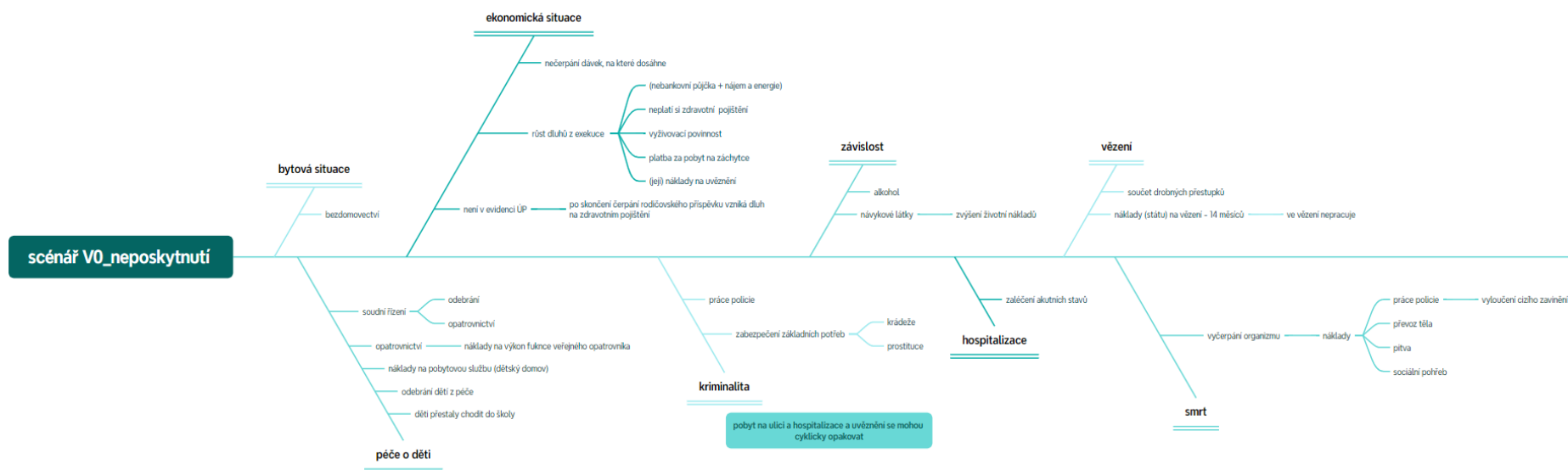
Pobyt na ulici a hospitalizace se mohou cyklicky opakovat. V tomto případě pak ženě dál narůstají dluhy o úhradu pobytů na záchytce.

Po několika přistiženích při krádežích je odsouzena k trestu odnětí svobody na 14 měsíců, ve vězení nepracuje. Ke stávajícím dluhům se přidávají náklady na uvěznění. Ve vězení abstínuje. Po propuštění z výkonu trestu znovu odchází na ulici, kde se vrací k původním návykům – krádeže, prostituce, alkohol a návykové látky. Po pár měsících umírá na vyčerpání organismu.

Tělo nachází kolemjdoucí a zavolají policii. Ta zajistí převoz těla, pitvu a následně také, po vyloučení cizího zavinění, sociální pohřeb na obecní náklady.

Obrázek č. 2 Neintervenční scénář kazuistika 1

Zdroj: STEM (2024)

Opožděná intervenční varianta (V0_1)

Po vystěhování z nájemního obecního bytu zůstává žena s dětmi na ulici. Je bez přístřeší.

V této situaci přestávají starší děti chodit do školy – chybí zázemí pro pravidelnou hygienu a přípravu jídla. Zhoršují se jejich školní výsledky. Nejmladší dítě není přihlášeno do školky. Žena zatím pobírá příjem z rodičovského příspěvku a má tak prostředky na základní potraviny. Bez možnosti přípravy teplého jídla se dietní nastavení rodiny omezuje na pečivo. Během následujících dní matku s dětmi nahlásí sousedka na místní OSPOD. V rámci další eskalace jsou jí děti odebrány a putují do dětského domova v krajském městě. Zůstávají pohromadě. A v dětském domově se znovu vrací k povinné školní docházce, zvláště prostřední z dětí nese odloučení od matky špatně.

Vzhledem k tomu, že žena nekomunikuje, je zahájeno řízení o náhradní rodinné péči nezletilých dětí. Opatrovnický soud je ponechá v péči dětského domova. Místní OSPOD s nimi tedy zůstává v kontaktu.

Situace matky se po odebrání dětí psychicky velmi zhorší. Je frustrovaná a obává se o stav dětí, přesto svou situaci neumí řešit. Nevyužívá dávkový systém, ve kterém by dosáhla na sociální dávky. A po odebrání dítěte (3,5) přichází také o jediný příjem z rodičovského příspěvku. Dále již není státním pojištěncem, ani není registrovaná na Úřadu práce, takže jí vznikají nové dluhy za zdravotní a sociální pojištění, dál jí rostou dluhy z exekuce a z nezaplaceného nájmu obecního bytu.

Nemá žádné příjmy. Nemůže si koupit jídlo, nevyužije možnosti teplého jídla od Armády spásy – neví o ní. Kolemjdoucí ji najdou ležet na zastávce autobusu a zavolají rychlou záchrannou službu. Lékař konstatuje celkové vyčerpání organismu a převezme ji k hospitalizaci. V nemocnici hovoří o své situaci se sociálním pracovníkem, který zajišťuje následnou péči po propuštění, a ten ji spojí se sociálním pracovníkem obce.

Sociální pracovník obce kontaktuje azylové domy pro ženy v okolí, kam žena může přejít po propuštění z nemocnice. Zde ve spolupráci se sociálním pracovníkem azylového domu dojde k přihlášení na Úřad práce (platba zdravotního pojištění) a žádosti o dávky hmotné nouze a doplatku na bydlení, zároveň přijme nekvalifikovanou pomocnou práci v kuchyni na plný úvazek za minimální mzdu. Má zajištěné základní potřeby a se sociální pracovnící obce řeší obnovení kontaktu s dětmi. Po první mzdě ze zaměstnání sestavují se sociální pracovníci obce finanční plán a plán splátek. Na základě toho podávají žádost o sociální bydlení realizovaného v rámci obce. Žena po přezkumu komise pro bydlení obce získává sociální byt (2+1), na který dosáhne ze svého příjmu a dostává smlouvu na dobu určitou (6 m). Dál pokračuje kontakt s dětmi, telefonní i osobní.

Po prodloužení nájemní smlouvy sociálního bydlení na tři roky požádá o návrat dětí do vlastní péče, což je na zkušební dobu umožněno. Ve spolupráci se sociálním pracovníkem požádá o

přídavky na děti, příspěvek na bydlení a soudní určení výživného, následně podá exekuční návrh a je vydán exekuční příkaz. Výživné tak bude prozatím hradit Úřad práce prostřednictvím náhradní výplaty. Dávky jsou jí přiznány.

Ve spolupráci se sociálním pracovníkem přihlásí děti zpět do školy a školky v místě nového bydliště. Děti dochází do nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, kde tráví volný čas doučováním a kontaktem s vrstevníky po dobu, co je žena v práci. Využívají jednorázové volnočasové aktivity pro děti pořádané obcí zdarma. OSPOD požádá o zrušení kolizního opatrovníka nad nezletilými dětmi.

Žena po ukončení spolupráce se sociálním pracovníkem obce dál hospodaří na základě sestaveného finančního plánu, využívá finanční pomoc státu (dávky a náhradní výplata výživného), pracuje a splácí svoje závazky. Děti prospívají.

Spolupráce se sociálním pracovníkem obce trvala 18 měsíců. Dál probíhá dohled nad nezletilými dětmi ze strany OSPOD.

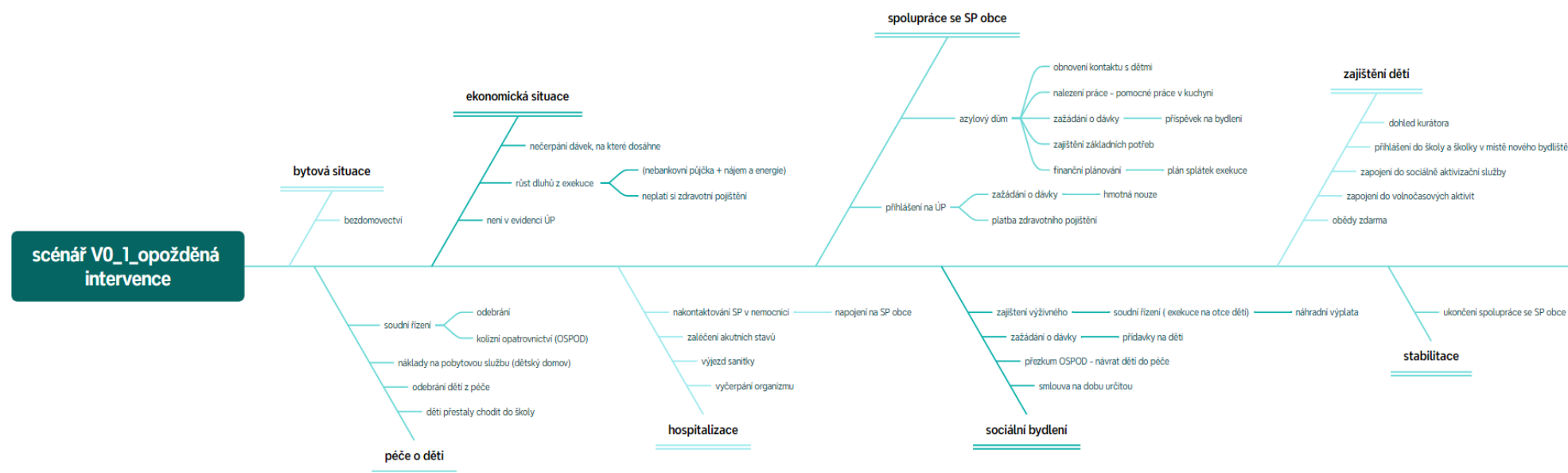

Spolufinancováno
Evropskou unií

STEM

Obrázek č. 3 Scénář s opožděnou intervencí kazuistika 1

Zdroj: STEM (2024)

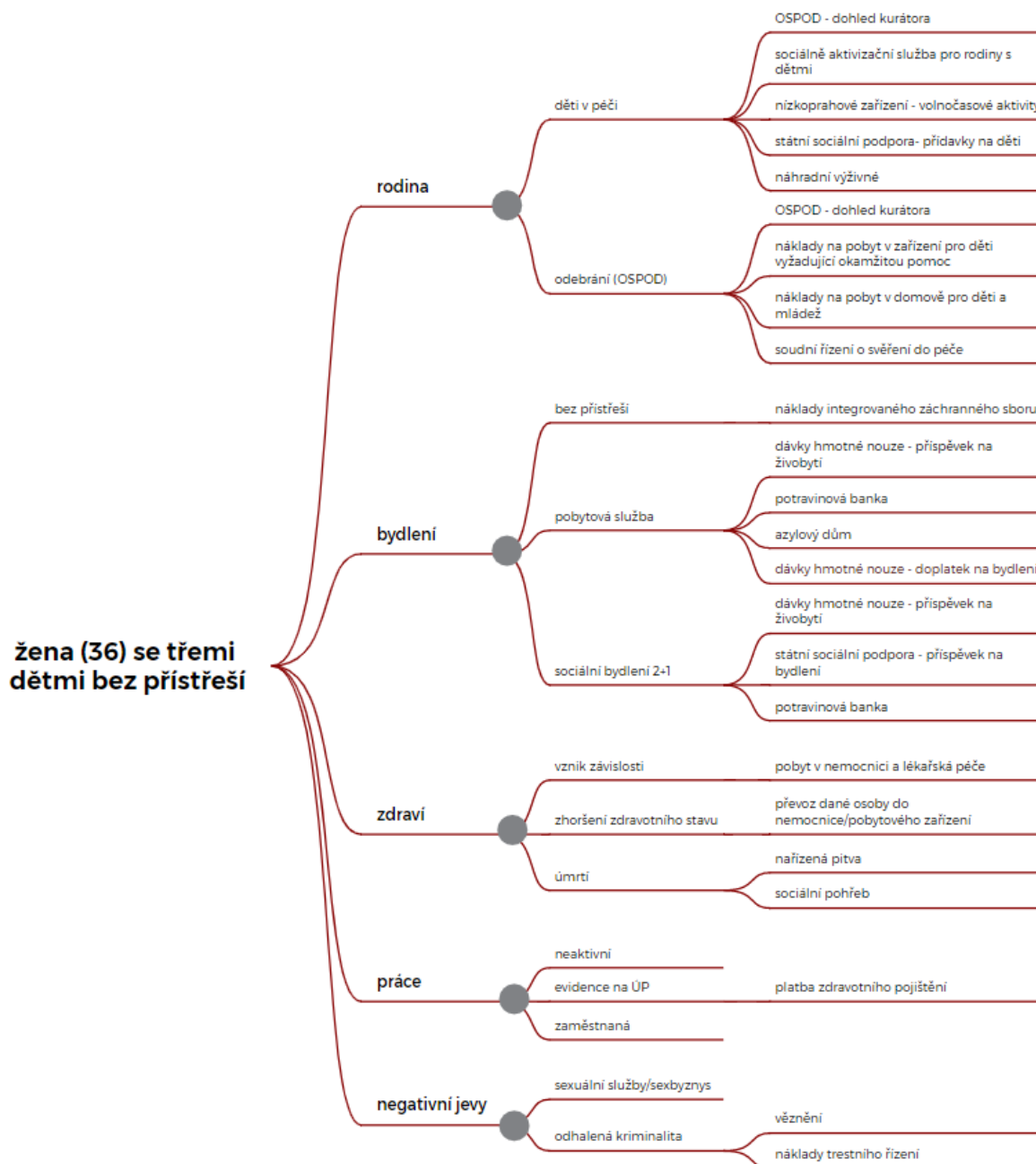
Detailní zpracování finančního modelu

Pro přehledné zpracování komplexního finančního modelu pro první případovou studii jsme sestavili diagram, kde mapujeme oblasti, kterých se daná kazuistika dotýká v rámci svých scénářů (V1, V0, V0_1). Jedná se o témata **rodiny, bydlení, zdraví, práce a negativních jevů**. Situace, které vyplývaly z jednotlivých scénářů, jsme zachytili do níže uvedeného diagramu, a navázali na ně intervence ze strany státu. Pracujeme tedy s pojmy **oblast – situace – intervence**.

Na úrovni situací pracujeme s pravděpodobnostmi², což nám umožňuje lépe pochopit a odhadovat různé možné vývoje situace klientky a jejich finanční dopady. Pravděpodobnosti ověřujeme buď exaktně – prostřednictvím sestaveného výpočtu, který je možné replikovat, nebo na základě kvalitativních metod, kdy jsme využili experty na danou problematiku a jejich vhled. U všech pravděpodobností pracujeme na škále **pravděpodobné – málo pravděpodobné – nepravděpodobné**. Důvodem je, jak nemožnost generalizovat u kvalitativních metod, tak také omezenost podkladových dat pro výpočty v případně situací, kde máme přístup k číselným podkladům. Jednotlivé pravděpodobnosti jsou vysvětleny u zkoumaných oblastí modelu.

² V diagramu označeny šedým kolečkem.

Obrázek č. 4 Diagram mapovaných oblastí kazuistika 1

Zdroj: STEM (2024)

Abychom mohli porovnat finanční náklady scénářů mezi sebou, určili jsme období sledování každého scénáře na 24 měsíců.

Pro porovnání scénářů je klíčové zmínit, že do modelů nevyčísľujeme náklady na vlastní sociální práci – case management, kdy je obtížné ocenit náklady na celkovou podporu a provázení klientů, kdy se jedná o dlouhodobou práci sociálních pracovníků, kam patří i řada činností nepřímé práce s klientem (např. zprostředkování dalších služeb, získávání informací k řešení situace), ale na úrovni hodin přímé práce vůči jednotlivým klientům. Jedná se tedy o

minimalistickou variantu nacenění nákladů. V roce 2023 činil mediánový hrubý měsíční plat sociálních pracovníků v České republice 40 061 Kč.³

Finanční prostor pro sociální práci vidíme až do výše rozdílu mezi intervenčním a opožděným scénářem.

Tabulka č. 1 Porovnání nákladů variant scénářů

	V1	V0	V0_1
celkové náklady	883 866,00 Kč	5 758 981,00 Kč	2 386 950, 00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

Na tomto místě znovu uvádíme, že uvažované náklady a dopady procházejí dalším zpřesňováním, stejně jako práce s podkladovými daty, a model není na úrovni průběžné zprávy finální. Součástí závěrečné zprávy bude rozšířená interpretace s komentářem k silným stránkám i limitům veškerých finálně uvedených informací.

Intervenční varianta (V1): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů

Jak jsme již zmínili výše, tak jsme scénáře rozdělili do oblastí – kategorií – intervencí. V prvním (intervenčním) scénáři probíhá situace za podpory sociální práce na několika úrovních. Na řešení situace klientky se podílí sociální pracovník obce, azylového domu a Úřadu práce. Vzájemně koordinují svoji činnost, proto nedochází k duplicitnímu čerpání služeb, ani jejich vlastní podpory.

U tohoto scénáře probíhá komplexní podpora zaměřená na stabilizaci životní situace ženy a zlepšení podmínek pro ni a její děti. Po vystěhování z obecního bytu se klientka obrací na sociální pracovníci města, která jí okamžitě pomáhá najít azylový dům pro matky s dětmi a zahajuje spolupráci s místní sociální pracovníci. Sociální pracovníce pomáhají klientce vyřídit sociální dávky a uplatnit oprávněné nároky, jako je výživné na děti. Po půl roce je klientce přidělen sociální byt a nadále dostává podporu. Díky této podpoře se klientce podaří umístit děti do nových školských zařízení a začít pracovat na plný úvazek jako pomocná síla v kuchyni. Sociální pracovníce také pomáhá klientce sestavit domácí rozpočet a dohodnout splátkový kalendář na splacení dluhů. Celkově tato intervence výrazně zlepšuje i díky vhodnému načasování životní situaci klientky a jejích dětí, stabilizuje jejich bydlení a poskytuje potřebnou podporu pro jejich budoucnost.

Tabulka uvedená níže oceňuje jednotlivé náklady pro stát a míru jejího zapojení do scénáře V1. Na základě součinu těchto hodnot vyhodnocujeme celkové náklady intervence. Zadavatel může tento datový podklad využít pro případné změny ve scénáři nebo při jeho případné

³ V českém prostředí je mediánový plat sociálního pracovníka vyšší než mediánová mzda. Pro potřeby zprávy hovoříme o platu, protože sociální práce (case management) je prováděna především v rámci obcí. Údaj vyplývá z ISPV.

modifikaci. Hodnoty, které jsme pro výpočet využili, jsou spojené se stávajícím popisem probíhající situace.

Tabulka č. 2 Přehled nákladů V1 kazuistika 1

	situace	náklady státu	cena (měsíční/ jednorázová)	míra zapojení dle scénáře	celkové náklady
rodina	dětí v péči	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	24	8 616,00 Kč
		sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	5 790,00 Kč	18	104 220,00 Kč
		nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	4 716,00 Kč	18	84 888,00 Kč
		státní sociální podpora - přídávky na děti	4 380,00 Kč	6	26 280,00 Kč
		náhradní výživné	5 307,00 Kč	6	31 842,00 Kč
	odebrání (OSPOD)	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	118 800,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v domově pro děti a mládež	161 452,00 Kč	0	- Kč
		soudní řízení o svěření do péče	23 860,00 Kč	0	- Kč
bydlení	bez přístřeší				- Kč
	pobyťová služba	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	6	84 240,00 Kč
		potravinová banka	840,00 Kč	6	5 040,00 Kč
		azylový dům	60 436,00 Kč	6	362 616,00 Kč
	bydlení 2+1	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	0	- Kč
		státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	8 094,00 Kč	18	145 692,00 Kč
		potravinová banka	840,00 Kč	18	15 120,00 Kč
zdraví	vznik závislosti	pobyt v nemocnici a lékařská péče	48 180,00 Kč	0	- Kč
	zhoršení zdravotního stavu	převoz dané osoby do nemocnice/pobyťového zařízení	12 000,00 Kč	0	- Kč
	úmrť	nařízená pitva	14 276,00 Kč	0	- Kč
		sociální pohřeb	9 257,00 Kč	0	- Kč
práce	neaktivní				- Kč
	evidence na ÚP	platba zdravotního pojištění	2 552,00 Kč	6	15 312,00 Kč
		zaměstnaná			- Kč
negativní jevy	sexbyznys				- Kč
	odhalená kriminálnita	vězení	57 406,00 Kč	0	- Kč
		náklady trestního řízení	736 000,00 Kč	0	- Kč
					883 866,00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

Rodina

Po celou dobu našeho sledování situace má OSPOD dohled nad situací nezletilých. To znamená, že je zapojený po 24 měsíců. Pracovník OSPODu, který řeší situaci, ve které jsou naše děti, se jmenuje kurátor pro děti a mládež. Na plný úvazek pracuje v Česku na této pozici 497 osob. Data k jejich financování jsou víceméně nedostupná, protože k jejich financování se využívání pestrá směs rozpočtových opatření⁴. Pro stanovení nákladů na jejich práci jsme tak použili mediánový plat pro pozici *26355 Sociální pracovníci specialisté péče o děti a mládež*, který je dostupný v ISPV⁵. Vzhledem k počtu klientů v jednom kalendářním roce se zdá být tato sociální práce velmi levnou součástí procesu. Jen je nutné se pozastavit nad přínosem takové částky, do závěrečné zprávy zapracujeme výstupy z hloubkového rozhovoru s pracovníkem OSPODu, abychom měli lepší představu, zda uvažujeme o finančních vstupech správně. Co patrně lehce zkresluje hodnotu nákladu může být, že skupiny sourozenců jsou řešeny společně, ale děti jsou započítány unikátně. Zde uvedený náklad 359 Kč je ale za všechny tři děti v jednom měsíci.

Tabulka č. 3 Náklady a přínosy z dohledu kurátora pro děti a mládež

Pohled na situaci	OSPOD - dohled kurátora	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímým nákladem při činnosti kurátora je jeho plat, náklady na jeho průběžné vzdělávání a provozní náklady spojené s jeho prací.	359,53 Kč	Podpora a kontrola dětí při povinné školní docházce. Prevence kriminality a dalších negativních jevů.	Podpora rodiče při vzdělávací a výchovné činnosti. Zvýšení tlaku na přímou odpovědnost rodiče za výsledky dětí.	Snížení kriminality, zlepšení vzdělávacích výsledků a v konečném důsledku k produkci více zodpovědných a samostatných dospělých.	náklady na kurátory/počet (FTE) kurátorů v Česku/počet osob s dohledem kurátora/12 měsíců*3 děti	MPSV, ISPV	náklady na kurátory: ISPV - platová sféra ČR, rok 2023 (mediánový plat (26355 Sociální pracovníci specialisté péče o děti a mládež (kromě zdravotně postižených)) + odvody)*počet úvazků; počet (FTE) kurátorů v Česku: tabulka XI. Počet zaměstnanců OSPOD a úvazků + 2023 po krajích; počet osob s dohledem kurátora: tabulka 8_Sociálně-právní ochrana dětí - 8.3
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobá podpora a kontrola vede především k platovým nákladům. Počet kurátorů může být limitující ve spojení s počtem rodin, které mají službu nařízenou.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaným nákladem je plat kurátora a provozní náklady na jeho činnost. Ten je monetizovatelný prostřednictvím rozpočtů samospráv.							

⁴ Více viz také Havlíková, J. Problematika vymezení kvality výkonu sociální práce. 2021. VÚPS

⁵ ISPV – Informační systém průměrného výdělku

Zdroj: STEM (2024)

V rámci prvních měsíců strávených v azylovém domě je za pomoci sociálního pracovníka zažádáno o státní sociální podporu – přídavky na děti, které jsou čerpány po celou dobu, kdy je rodina pod 3,4násobkem životního minima, které je pro rodinu stanoveno na 13 490 Kč. To znamená do doby, kdy žena najde placenou práci na plný úvazek.

Tabulka č. 4 Náklady a přínosy ze státní sociální podpory – přídavky na děti

Pohled na situaci	státní sociální podpora - přídavky na děti	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady spojené s přídavky na děti mají dopad na celkový rozpočet domácnosti, ve které děti žijí. Nejsou rozpočtově určené ke konkrétní úhradě.	4 380,00 Kč	Přímý dopad na dítě se předpokládá v možnosti rodiny zajistit primární potřeby dítěte.	V kontextu celé rodiny jde o dofinancování rodinného rozpočtu, který pak může obsahovat rozmanitější potraviny, zajistit dítěti účast na školních obědech apod. Dítě není vyloučeno z koletivu na základě fekonomického deficitu rodiny.	Dopad přídavek na děti je možné v celospolečenském kontextu sledovat dlouhodobě. Lepší vzdělání a nižší míra chudoby mezi děťmi mohou vést k vyšší produktivitě a lepšímu ekonomickému zdraví v dospělosti.	výše dávky, životní minimum rodiny je 13 490 Kč	MPSV	Pro děti do 6 let je to 830 Kč měsíčně. Pro děti od 6 do 15 let je to 970 Kč měsíčně. Pro studenty od 15 do 26 let je to 1080 Kč měsíčně. Pokud má rodina nárok na dávku ve zvýšené míře, což zahrnuje situace, kdy někdo v rodině má pravidelný příjem alespoň ve výši životního minima, je přídavek vyšší o 500 Kč za každou kategorii (Měšec.cz) (MPSV.cz).
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady - vyplácené v řádu měsíců opakovaně - mají dopad na stabilitu rozpočtu domácnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované jsou vždy ve vztahu k věku dítěte a finanční situaci domácnosti.							

Zdroj: STEM (2024)

Po dobu strávenou v azylovém domě pobírá žena náhradní výživné na všechny tři vyživované děti. Hodnotu částky na jedno vyživované dítě jsme odvíjeli od průměrné hodnoty měsíčně vyplacené dávky.

Tabulka č. 5 Náklady a přínosy z náhradního výživného

Pohled na situaci	náhradní výživné	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho	celospolečenský přínos z vynaloženého	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	přídavky na děti mají dopad na celkový rozpočet domácnosti, ve které děti žijí. Zajištění vyživovací povinnosti u rodiče, který se přes veškerou snahu nepodílí na financování života dítěte.	5 307,14 Kč	Přímý dopad na dítě se předpokládá v možnosti rodiny zajistit primární potřeby dítěte.	Náhradní výživné je určeno k pokrytí základních životních potřeb dítěte. Tato dávka má pomoci zabezpečit dětem přiměřenou úroveň života v situaci, kdy jeden z rodičů své finanční povinnosti vůči dítěti neplní.	V celospolečenském kontextu jde o zajištění důstojnějšího života rodičům a jejich dětem, kde jeden z rodičů rezignoval na vyživovací povinnost vůči svému dítěti.	hodnota vyplacených dávek v roce 2023/počet vyplacených dávek*3 děti	MPSV	Hodnota vyplacených dávek: Tabulka G náhradní výživné; počet vyplacených dávek: Tabulka G náhradní výživné
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady - vyplácené v řádu měsíců opakovaně - mají dopad na stabilitu rozpočtu domácnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované vždy dle výše příjmu rodiče, který má povinnost výživné hradit. Následně je náhradní výživné vymáháno prsouřednictvím exekuce.							

Zdroj: STEM (2024)

Po dobu strávenou mimo azylovým dům, to znamená od sedmého měsíce dál do konce sledování, děti využívají dvě sociální služby – sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi a nízkoprahové zařízení, které jim pomáhají s integrací do společnosti. Pro stanovení částky nákladu spojeného se sociálními službami vycházíme z celkového nákladu na jejich financování a počtu klientů, které uvádí registr poskytovatelů sociálních služeb. Je třeba dodat, že vykazovaný počet klientů služeb je pak násobně vyšší než uváděná kapacita. Je možné, že jsou služby vysoce efektivní (zapojí větší počet klientů za daných podmínek) nebo je nastavení započítání klienta mezi podpořené příliš benevolentní.

Tabulka č. 6 Náklady a přínosy ze sociální služby nízkoprahové zařízení

Pohled na situaci	nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Bez úhrady pro klienta. Nepřímé náklady vznikají při provozu služby (organizaci volnočasových aktivit, např. basketball).	4 716,00 Kč	Zapojení do aktivit běžných pro většinou společnost. Zkušenost s jiným sociálním prostředím, které může mít pozitivní dopad na stav jedince v budoucnosti.	Pečující osoba má více času pro sebe, který může využít pro osobní nebo pracovní čas, který má následně přímý dopad na opečovaného jedince (klienta služby).	Investice do nízkoprahových služeb může být nákladově efektivním způsobem, jak předcházet dražším sociálním a zdravotním problémům, což může ušetřit veřejné prostředky.	výdaje služby/ kapacita služby/12 měsíců*3 děti	MPSV	Výdaje služby: tabulka E nízkoprah; kapacita služby: celková kapacita dle registru k 28.5.2024
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady jsou spojené s provozem služby jako celku. Organizace volnočasových aktivit je spojená se zajištěním personálních a materiálních kapacit služby.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady jsou spojené s celkovými náklady služby vůči počtu zapojených klientů, včetně anonymních.							

Zdroj: STEM (2024)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Tabulka č. 7 Náklady a přínosy ze sociální služby sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

Pohled na situaci	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Služba se poskytuje bezplatně pro klienty. Nepřímé náklady, které vznikají s jejím provozem, jsou hrazené prostřednictvím veřejných rozpočtů, a to místní samosprávy, kraje nebo ve výjimečných případech MPSV.	5 790,00 Kč	Přímá interakce s dítětem, možnost zachycení negativních jevů v počátku. Socializace a podpora ve školních aktivitách.	Stimulující prostředí během doby, kdy je pečující rodič v práci. Zvýšení zvládání péče o vlastní osobu. Možnost zapojení pečujícího rodiče do trhu práce.	Prodloužení školní docházky, zlepšení prospěchu, komunikace a uplatňování oprávněných práv a zájmů. Následně zvýšení pravděpodobnosti zapojení do školní docházky.	výdaje služby/ kapacita služby/12 měsíců*3 děti	MPSV	
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	V rámci sociálních služeb vždy půjde o náklady dlouhodobého charakteru, protože je nutné zajistit kontinuální financování činností, a to i v případě že v daný okamžik není služba využita.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady na poskytnutí sociálních služeb jsou monetizované prostřednictvím výdajů státního rozpočtu.							

Zdroj: STEM (2024)

Bydlení – pobytová služba

Sociální pracovník obce ženě a dětem pomohl najít náhradní ubytování v azylovém domě, kde stráví 6 měsíců. Měsíční náklad na pobyt v azylovém domě je 60 436 Kč pro celou rodinu. Vycházíme z celkového příjmu na provoz služby a celkového počtu lůžek. Náklady pro rodinu jsou spojené se čtyřmi započítanými lůžky, kdy neděláme rozdíl mezi dětmi a dospělým a pracujeme tak s průměrnou hodnotou. Důvodem pro toto zjednodušení postupu je, že v rámci započítaných lůžek se objevují i služby určené výlučně dospělým.

Tabulka č. 8 Náklady a přínosy pobyt v azylovém domě

Pohled na situaci	pobyt v azylovém domě	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Služba je pro klienty dostupná s úhradou. Nepřímé náklady, které vznikají s jejím provozem, jsou hrazené prostřednictvím veřejných rozpočtů, a to místní samosprávy, kraje nebo ve výjimečných případech MPSV a úhrad klientů.	60 436,00 Kč	Poskytnutí okamžitého přístupu k bezpečnému ubytování umožňuje osobám v nouzi najít dočasné útočiště. Toto ubytování slouží jako přechodné řešení, dokud nebudou dostupné dlouhodobější možnosti. Zajištění takového prostoru je klíčové pro stabilizaci situace a podporu dotčených jedinců.	Omezení dopadu na rodinné příslušníky - týrané členy rodiny. Snížení dopadu na děti, zabezpečení vlastního prostředí.	Omezení bezdomovectví v akutních případech, možnost okamžitého opuštění domácnosti, která není bezpečná v krizových situacích.	celkové příjmy (včetně úhrad klientů)/počet lůžek/12*4 osoby	MPSV	Údaje vyplývají ze statistických podkladů MPSV od poskytovatelů sociálních služeb: celkové příjmy viz tabulka 6_Sociální služby - 6.5, počet lůžek 6_Sociální služby - 6.1
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	V rámci sociálních služeb vždy půjde o náklady dlouhodobého charakteru, protože je nutné zajistit kontinuální financování činností, a to i v případě že v daný okamžik není služba využita.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady na poskytnutí sociálních služeb jsou monetizované prostřednictvím výdajů státního rozpočtu.							

Zdroj: STEM (2024)

Po celou dobu sledování rodina využívá službu potravinové banky. Jako referenční údaj používáme hodnotu 10,5 Kč/kg dotace na zachráněné potraviny, kdy vycházíme z toho, že každý člen rodiny dostane týdně z banky 5 kg potravin. Hodnota 10,5 Kč je stanovená na základě kontroly NKÚ v roce 2019. Pokud bychom chtěli aktuálnější údaj, tak je třeba se obrátit na MZe ČR jako správce údajů o dotacích pro potravinové banky⁶. Vzhledem k tomu, jak drobnou částku tvoří v celkovém modelu, jsme neusilovali o její další zpřesnění.

Tabulka č. 9 Náklady a přínosy z čerpání potravin potravinové banky

Pohled na situaci	potravinová banka	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady spojené s redistribucí potravin (svoz a výdej prostřednictvím kontaktních míst).	840,00 Kč	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Kvalitnější výživa dětí i dospělých přispívá k jejich vyššímu zdraví a do budoucna snižuje dopad na zdravotnický systém.	počet odebraných kg pomoci za měsíc (5 kg na osobu týdně* 4 osoby* 4 týdny* 10,5 Kč dotace/kg)	NKÚ	https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K20023.pdf
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady spojené s provozem potravinových bank - personální, provozní.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady prostřednictvím výdajů státního rozpočtu (Ministerstvo zemědělství) a kofinancování provozu z dalších zdrojů.							

Zdroj: STEM (2024)

⁶ Postup jsme konzultovali s prezidentem potravinových bank Vysočina, který popisoval poměrně složité mechanismy přerozdělování potravin organizacím a také možné duplicitní evidování potravin. Dotační titul je navázán na předpokládaný počet zachráněných kil v následujícím roce. Na přímý dotaz MZe doposud neodpovědělo.

Společně se sociálním pracovníkem z azylového domu požádala žena o dávku hmotné nouze – příspěvek na živobytí. Vzhledem k tomu, že nemá žádný příjem, tak jí byl přiznán ve výši 14 040 Kč s diferencovanou výplatou dle členů domácnosti (4470 Kč +2480 Kč+3050 Kč+4040 Kč). Rodina ho využívá po dobu pobytu v azylovém domě, dokud si žena nenajde placené zaměstnání a neztratí na něj nárok.

Tabulka č. 10 Náklady a přínosy z dávek hmotné nouze – příspěvek na živobytí

Pohled na situaci	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Příspěvek na živobytí je spojený s celkovou situací domácnosti. Jedná se o testovanou dávku. A přímý náklad státního rozpočtu. Nepřímé náklady jsou spojené s administrací příspěvku.	14 040,00 Kč	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Dopad příspěvku na živobytí je možné v celospolečenském kontextu sledovat dlouhodobě. Zlepšení finanční kondice domácnosti může vést ke schopnosti odpovědně hospodařit a předcházet zadlužení.	výplata dávky (matka, dítě do 6 let, dítě do 15 let, další osoba v domácnosti (dítě 16 let)	MPSV	Jednotlivec 860 Kč První osoba v domácnosti 470 Kč Druhá a další osoba v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 040 Kč Dítě do 6 let 480 Kč Dítě od 6 do 15 let 050 Kč
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady - vyplácené v řádu měsíců opakovaně - mají dopad na stabilitu rozpočtu domácnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované jsou vždy ve vztahu k celkovému příjmu domácnosti. Nemonetizované v rámci administrativní podpory při výplatě příspěvku.							

Zdroj: STEM (2024)

Bydlení – sociální bydlení (2+1)

V okamžiku, kdy si žena našla placené zaměstnání s dostatečným příjmem, je možné přejít z pobytové služby do sociálního bydlení⁷. V kontextu přechodu z pobytové služby požádala společně se sociální pracovnící o dávku sociální podpory – příspěvek na bydlení, který kryje část nákladů, které má s bydlením.

Při výpočtu jsme vycházeli z těchto parametrů – menší obec, nájem 12 tis. Kč a náklady na energie 5 tis. Kč. Dál jsme do příjmů domácnosti uvedli mzdu (20 tis. Kč čistého) a výživné hrazené otcem dětí. Na základě vstupních údajů je příspěvek na bydlení určen jako 9 408 Kč.

Tabulka č. 11 Náklady a přínosy ze státní sociální podpory – příspěvku na bydlení

Pohled na situaci	státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady souvisí s platbou příspěvku na bydlení, nepřímé vznikají při jeho administrativě na straně Úřadu práce.	9 408,00 Kč	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti.	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti. V případě širšího okolí udržení přátelských vazeb.	Prevence bezdomovectví u osob v rizikové situaci.	dávka (do příjmů domácnosti jsme započítali jen mzdu a výživné ve výši průměrné dávky náhradního výživného)	MPSV	Počet osob v domácnosti Jedna nebo dvě 571 Kč Tři 669 Kč Čtyři a více 632 Kč; Výše příspěvku na bydlení se stanoví jako rozdíl mezi průměrnými náklady na bydlení za rozhodné období a příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30. Pro výpočet příspěvku na bydlení se jako náklady použijí buď normativní náklady, nebo průměr skutečně uhrazených nákladů za rozhodné období.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Příspěvek na bydlení se poskytuje opakovaně při prokázání nároku. Jedná se o dlouhodobý náklad.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaná částka příspěvku je ve výši dávky, dále se do nákladů na dávku mohou propisovat náklady na jeho administraci na straně Úřadu práce.							

Zdroj: STEM (2024)

Žena s dětmi dále využívá potravinovou pomoc z potravinové banky, a to po celé sledované období – viz Tabulka č. 9.

⁷ V době přípravy tohoto textu není sociální bydlení ukotveno legislativně, a dochází k různým výkladům šíře a způsobu jeho poskytování. Z toho důvodu se k sociálnímu bydlení, v rámci textu, stavíme jako k dostupnému obecnímu bydlení.

Práce

Prvním klíčovým krokem při vstupu do kontaktu se sociální pracovníkem je vstup do evidence uchazečů o práci na Úřadu práce, a to jak z pohledu žádosti o výše zmíněné dávky, tak také pro zajištění platby zdravotního pojištění. A to na dobu před získáním placeného zaměstnání, v našem modelu tedy po dobu pobytu v azylovém domě.

Tabulka č. 12 Náklady a přínosy z platby zdravotního pojištění

Pohled na situaci	platba zdravotního pojištění	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímý náklad vůči pojištění při pobytu v evidenci uchazečů o zaměstnání, povinné zdravotní pojištění za něj hradí stát.	2 552,00 Kč	Zdravotní pojištění zajišťuje základní ošetření a možnost využívat lékařské služby. Zároveň platba ze strany státu preventuje vznik dluhu na zdravotním pojištění v případě neplacení ze strany klienta.	Zdravotní pojištění zajišťuje základní ošetření a možnost využívat lékařské služby. Zároveň platba ze strany státu preventuje vznik dluhu na zdravotním pojištění v případě neplacení ze strany klienta. A následného dopadu na jeho přímé okolí prostřednictvím exekuce.	Možnost čerpat benefity zdravotního pojištění zajišťuje preventivní funkci, která snižuje rizika ze zanedbání zdravotní péče. Druhotně také platba za pojištěnce, který je v evidenci uchazečů, předchází vzniku dluhu na zdravotním pojištění.	měsíční úhrada zdravotní pojišťovně	pojišťovny	Pojistné se počítá jako 13,5 % z vyměřovacího základu, kterým je aktuální minimální mzda. Minimální mzda je stanovována nařízením vlády. Od 1. 1. 2024, po zvýšení minimální mzdy na 18 900 Kč, je pojistné OBZP 2 552 Kč měsíčně.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Zde závisí na době trvání pobytu v evidenci uchazečů o zaměstnání. Z pohledu modelu jde spíše o krátkodobé náklady.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady jsou monetizovatelné .							

Zdroj: STEM (2024)

Žena si najde za pomoci sociálního pracovníka placené zaměstnání, ze kterého má příjem 20 tis. čistého měsíčně. K této částce jsme vztahovali výpočty příspěvku na bydlení v případě samostatného bydlení rodiny v sociálním bytě.

Neintervenční varianta (V0): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů

Jak jsme již zmínili výše, tak jsme scénáře rozdělili do oblastí – kategorií – intervencí. V prvním (intervenčním) scénáři probíhá situace za podpory sociální práce na několika úrovních. Ve scénáři neintervenční varianty (V0) chybí jakákoliv forma podpory a sociální práce. A odpovědnost za situaci člověka zůstává zcela na něm, v krajních situacích pak na Integrovaném záchranném sboru.

Po vystěhování z nájemního obecního bytu zůstává žena s dětmi bez přístřeší. Bez stabilního bydlení starší děti přestávají chodit do školy a nejmladší dítě není přihlášeno do školky. Žena, která pobírá pouze rodičovský příspěvek, má omezené finanční prostředky na zajištění základních potřeb.

V této situaci jsou děti odebrány a umístěny do dětského domova. Žena zůstává bez možnosti zajištění stabilního příjmu, což vede k narůstajícím exekucím a dluhům z nezaplaceného nájemného a zdravotního pojištění. V důsledku nedostatku podpory a zhoršené životní situace se žena dopouští drobných přestupků, které vedou k opakovaným hospitalizacím, a nakonec k odsouzení k trestu odnětí svobody, v poslední fázi pak ke smrti.

Tento scénář ilustruje, jak absence včasné sociální intervence vede k nárůstu negativních jevů a vyšším společenským a ekonomickým nákladům, které jsou spojené s řešením následků této situace.

Tabulka č. 13 Přehled nákladů V0 kazuistika 1

	situace	náklady státu	cena (měsíční/ jednorázová)	míra zapojení dle scénáře	celkové náklady
rodina	děti v péči	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	0	- Kč
		sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	5 790,00 Kč	0	- Kč
		nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	4 716,00 Kč	0	- Kč
		státní sociální podpora - přídávky na děti	4 380,00 Kč	0	- Kč
		náhradní výživné	5 307,00 Kč	0	- Kč
odebrání (OSPOD)		OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	24	8 616,00 Kč
		náklady na pobyt v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	118 800,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v domově pro děti a mládež	161 452,00 Kč	24	3 874 848,00 Kč
		soudní řízení o svěření do péče	23 860,00 Kč	3	71 580,00 Kč
bydlení	bez přístřeší				
	pobyťová služba	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	0	- Kč
		potravinová banka	840,00 Kč	0	- Kč
		azylový dům	60 436,00 Kč	0	- Kč
	2+1	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	0	- Kč
		státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	9 882,00 Kč	0	- Kč
zdraví		potravinová banka	840,00 Kč	0	- Kč
	vznik závislosti	pobyt v nemocnici a lékařská péče	48 180,00 Kč	4	192 720,00 Kč
	zhoršení zdravotního stavu	převoz dané osoby do nemocnice/pobyťového zařízení	12 000,00 Kč	4	48 000,00 Kč
	úmrtí	nařízená pitva	14 276,00 Kč	1	14 276,00 Kč
		sociální pohřeb	9 257,00 Kč	1	9 257,00 Kč
práce	neaktivní				- Kč
	evidence na ÚP	platba zdravotního pojištění	2 552,00 Kč	0	- Kč
	zaměstnaná				- Kč
negativní jevy	sexbyznys				- Kč
	odhalená kriminalita	vězení	57 406,00 Kč	14	803 684,00 Kč
		náklady trestního řízení	736 000,00 Kč	1	736 000,00 Kč
					5 758 981,00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

Rodina – odebrání OSPOD

V okamžiku vystěhování není žena schopná řešit situaci a zůstává s dětmi na ulici. Sousedé si této situace všimnou a kontaktují OSPOD, který zasahuje. Následně jsou děti ženě odebrány a převezeny do dětského domova. Tato náhlá a náročná situace má pro ženu i její děti významné důsledky, které dále zhoršují jejich sociální a ekonomické podmínky.

Jak již bylo zmíněno výše, náklady spojené s prací kurátora pro děti a mládež jsou relativně nízké. Náklad 359 Kč měsíčně pokrývá sledování všech tří sourozenců. Tato jednotková měsíční cena činí 119 Kč na dítě, což umožňuje sledování a podporu jejich situace, ačkoliv je to v kontextu celkových nákladů na péči pouze menší částka.

Tabulka č. 14 Náklady a přínosy z dohledu kurátora pro děti a mládež

Pohled na situaci	OSPOD - dohled kurátora	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta (rodina/přátelé)	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímým nákladem při činnosti kurátora je jeho plat, náklady na jeho průběžné vzdělávání a provozní náklady spojené s jeho prací.	359,53 Kč	Podpora a kontrola dětí při povinné školní docházce. Prevence kriminality a dalších negativních jevů.	Podpora rodiče při vzdělávací a výchovné činnosti. Zvýšení tlaku na přímou odpovědnost rodiče za výsledky dětí.	Snížení kriminality, zlepšení vzdělávacích výsledků a v konečném důsledku k produkci více zodpovědných a samostatných dospělých.	náklady na kurátory/počet (FTE) kurátorů v Česku/počet osob s dohledem kurátora/12 měsíců*3 děti	MPSV, ISPV	náklady na kurátory: ISPV - platová sféra ČR, rok 2023 (mediánový plat (26355 Sociální pracovníci specialisté péče o děti a mládež (kromě zdravotně postižených)) + odvody)*počet úvazků; počet (FTE) kurátorů v Česku: tabulka XI. Počet zaměstnanců OSPOD a úvazků + 2023 po krajích; počet osob s dohledem kurátora: tabulka 8_Sociálně-právní ochrana dětí - 8.3
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobá podpora a kontrola vede především k platovým nákladům. Počet kurátorů může být limitující ve spojení s počtem rodin, které mají službu nařízenou.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaným nákladem je plat kurátora a provozní náklady na jeho činnost. Ten je monetizovatelný prostřednictvím rozpočtů samospráv.							

Zdroj: STEM (2024)

V případě umístění dětí do dětského domova je potřeba vyzdvihnout, že nákladovost pobytových služeb je obecně vysoká. V případě neintervenčního scénáře předpokládáme, že zde děti pravděpodobně zůstanou až do dospělosti, což sebou nese další přidružené efekty na schopnost jejich uplatnění v dospělém životě. V rámci našeho sledovaného období jde o 24 měsíců, které zde stráví. Měsíční náklad 161 452 Kč pro všechny tři sourozence je sám o sobě diametrálně odlišný od výše dávek určených pro děti a jejich saturaci v rámci intervenční varianty. Pro výpočet nákladů jsme použili celkové veřejné výdaje spojené s výkonem ústavní a ochranné výchovy. Tento údaj je dostupný pouze v souhrnné podobě, což znamená, že nelze oddělit specifické náklady na ústavní výchovu od nákladů na ochrannou výchovu. Tento přístup nám poskytl základní finanční rámec pro analýzu nákladů na péči o děti, které jsou umístěny v těchto zařízeních.

K přesnějšímu určení jednotkových nákladů jsme dále využili údaje o počtu lůžek, což představuje celkovou kapacitu těchto zařízení. Pomocí tohoto počtu jsme mohli rozdělit celkové výdaje na jednotlivá lůžka, což nám umožnilo vypočítat průměrné náklady na jedno lůžko. Tento průměrný náklad na lůžko pak slouží jako základ pro další výpočty a analýzy nákladů spojených s péčí o děti v ústavní a ochranné výchově.

Tabulka č. 15 Náklady a přínosy z pobytu v dětském domově

Pohled na situaci	náklady na pobyt v dětském domově	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady - služba je poskytována bezplatně. Financování domovů pro děti a mládež souvisí s rozpočtem ministerstva školství. Do nákladů se promítají personálními, materiálními a provozními výdaje.	161 452,67 Kč	Pro dítě (klienta) má umístění v dětském domově několik pozitivních dopadů - vytržení z problematického prostředí, obnovení školní docházky nebo návrat základních samoobslužných činností, volených dle věku.	Pro rodinu je možné vypořádat se s nastalou situací, která dítě omezovala (v rozvoji, školní docházce nebo na základě psychického nebo fyzického násilí).	Dopad na děti, které jsou vychovávány ve stimulačním prostředí, je pozitivní. Rostou z nich dospělí, kteří jsou schopni zapojit do společnosti. Na druhou stranu je potřeba doplnit, že je potřebné vždy usilovat o návrat dítěte do původní rodiny, pokud tomu	veřejné výdaje na zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy/počet lůžek/12 měsíců*3 děti (data za rok 2022)	MŠMT	https://www.csicr.cz/CSICR/media/Priohy/2023_p%5%99%c3%adlohv/Dokumenty/VZ_2023_e-verze_final.pdf
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dostupnost pobytového školského zařízení je nutná pro možný okamžitý zásah do prostředí rodiny, které má negativní dopad na vývoj dítěte. Náklady jsou tedy dlouhodobé .							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady je možné monetizovat v celkovém náhledu na činnost DDM.							

Zdroj: STEM (2024)

Vzhledem ke smrti matky na konci sledovaného období dojde k řízení o svěření dětí do péče a výkon dohledu kolizním opatrovníkem bude nadále vykonávat kurátor pro děti a mládež. Tento proces zahrnuje soudní řízení o svěření do péče, jehož náklady jsme ocenili pomocí několika klíčových ukazatelů. Za prvé, vycházeli jsme z celkových nákladů Ministerstva spravedlnosti České republiky na justiční část rozpočtu. Tento celkový rozpočet poskytuje základní rámec pro pochopení finančního zatížení spojeného s provozem soudnictví v České republice. Dále jsme analyzovali počet soudců, což zahrnuje, jak celkový počet soudců, tak specificky počet soudců na opatrovnických soudech. Tento údaj nám umožnil odhadnout, jaká část rozpočtu je alokována na řešení případů souvisejících s opatrovnictvím. Konečně jsme vzali v úvahu počet případů řešených na opatrovnických soudech. Tato statistika je klíčová pro určení průměrných nákladů na jeden případ. Předpokládáme, že sourozenci budou řešeni jako jeden případ, což znamená, že náklady na soudní řízení budou sdíleny mezi všechny sourozence. Kombinací těchto faktorů jsme byli schopni odhadnout náklady na soudní řízení spojené s převedením péče o děti po smrti matky.

Tabulka č. 16 Náklady a přínosy ze soudního řízení o svěření do péče

Pohled na situaci	soudní řízení o svěření do péče	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Náklady na soudní řízení o svěření do péče jsou přímým nákladem. Vyplynají z nákladů soudu na jeho provoz - personální a provozní náklady.	23 860,01 Kč	Možné snížení míry stresu u dítěte. Zvýšení jistoty, kdo má možnost rozhodovat o budoucnosti dítěte a zajištění stability.	Odebrání kompetencí ve vztahu k běžnému životu dítěte v rámci biologické rodiny. Zvýšení kompetencí přímo pečujících osob v rámci instituce.	Kontinuální podpora dítěte v přirozeném vývoji v rámci dospívání a zrání. Možnost spoolehnout se na konkrétní lidi (zaměstnance DDM) je spojená s vyšší mírou schopnosti důvěry v společnost jako celek v dospělosti.	náklady ministerstva spravedlnosti na justiční část/počtem soudců*359 (počet soudců opatrovnického soudu)/počtem případů opatrovnického soudu (2023)	MS (ČSÚ)	Náklady na justiční část z rozpočtu MS ČR: https://justice.cz/web/msp/statisticked-udaje-z-oblasti-justice; počet soudců: https://justice.cz/web/msp/tiskove-zpravy/-/clanek/do-konce-roku-2023-planujeme-uskutecnit-jednu-jmenovaci-etapu-soudcu; počet případů opatrovnického soudu: https://justice.cz/web/msp/statisticked-udaje-z-oblasti-justice; počet soudců opatrovnického soudu: https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoizGM5Yzk5NTItNihiOS00OWE4LThtjZGYtNjk5ZjBmNTVkdHliiwidCI6IjFkNGY3
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Provoz soudnictví v Česku vyplývá z rozpočtu Ministerstva spravedlnosti. Jedná se o dlouhodobý náklad. Dostupnost soudnictví musí být umožněna všem občanům České republiky.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady na provoz jednotlivých soudů lze monetizovat . Na druhou stranu nelze dobře ocenit jednotlivé případy, a to na základě jejich rozsahu. Uvedený náklad je tak orientační a vychází z průměrné hodnoty.							

Zdroj: STEM (2024)

Zdraví

V průběhu období, kdy je žena bez přístřeší, dojde k opakovaným pobytům v nemocnici na lůžkovém oddělení. Počet jsme odhadli na čtyři intervence v kontextu jejího zdravotního stavu. Na druhou stranu je možné, vzhledem k délce období, které stráví ve vězení, snížit počet intervencí. A to jak na straně hospitalizace, tak také na straně převozů. Při stanovení jsme vycházeli z výstupů z realizované fokusní skupiny na téma oblastí *zdraví a negativní jevy*. Experti identifikují vysokou míru rizika pro samotnou mladou ženu při pobytu na ulici – často čelí násilí a jsou ohroženější než např. muži. Na počet hospitalizací navazuje také počet převozů do nemocničního zařízení.

Zpracování dat ze zdravotního systému považujeme v rámci analýzy za limitní. Veřejně dostupná data se omezují na počty lůžek, nemocnic, oddělení, lékařů. Náklady nejsou veřejně dostupné a ani při spolupráci s Ústavem zdravotních informací a služeb ČR si nejsme jistí přesností dat. Obdrželi jsme pouze konečná čísla (např. denní náklad na lůžko), ale není jisté, zda se nejedná např. pouze o náklad pojišťoven, kdy podle dostupné literatury při hospodaření nemocnice tvoří příspěvky pojišťoven cca 40 – 60 % rozpočtu. Nemocnice jsou financovány výrazně vícezdrojově⁸ než jiné typy institucí v analyzované souboru.

Zároveň zde pracujeme s údaji pro Léčebny dlouhodobě nemocných, kde se neodehrává tak intenzivní lékařská práce a lůžko zde bude téměř jistě finančně níže hodnocené než na standardním lůžkovém oddělení. V rámci této intervence identifikujeme ještě jeden problém, a to na straně potenciálního klienta sociálních služeb, kdy člověk v situaci, v jaké je naše žena, nemá zaplacené zdravotní pojištění. A tak její hospitalizace dál rozvíjí její dluh (a návazně exekuce). Zároveň z rozhovorů s experty vyplynul problém „propouštění do domácího ošetřování“, kdy jsou lidé bez přístřeší propouštěni na doléčení mimo zařízení nemocnice. V praxi to znamená, že jsou dovezeni zpět na místo naložení sanitkou, nebo vyloženi před některou z terénních sociálních služeb. Sociální služby pak naráží na svoje limity, protože nemají krizová lůžka ani zdravotnický personál, který by dohlédl na aplikaci nemocnicí nastavené medikace.

⁸ Ač to platí také pro sociální služby, ale zde vycházíme z celkových reportovaných **příjmů**, tedy nejen z dominantní dotace kraje nebo MPSV.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Tabulka č. 17 Náklady a přínosy z pobytu v nemocnici

Pohled na situaci	pobyt v nemocnici	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady jsou provozní náklady nemocnice a její provoz.	48 180,00 Kč	Zajištění základní zdravotní péče, záchrana života.	Zajištění základní zdravotní péče, záchrana života blízkého člověka.	Záchrana života. Prodloužení doby dožití.	nepodařilo se nám dostat data za běžné odd., pracujeme s nižším číslem pro LDN, hodnota je v měsících	Ústav Zdravotnických informací a služeb ČR	dožádané informace
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Celkové náklady jsou dlouhodobé služba musí být dostupná permanentně a výše jejich výdajů se nemění podle situace ve společnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Celkové náklady na provoz nemocnice jsou monetizovatelné. Ocenění nákladu na lůžko/den vyplývá z plateb zdravotních pojišťoven a průměrného koeficientu kofinancování.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 18 Náklady a přínosy z převozu do nemocnice

Pohled na situaci	převoz do nemocnice	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady spojené s výjezdem rychlé záchranné služby v případě potřeby.	12 000,00 Kč	Zajištění okamžité ošetření a řešení zdravotního problému. Záchrana života.	Záchrana života blízkého člověka.	Okolí se nemusí zapojovat do ošetření po příjezdu lékaře. Péče je přenesená na instituci.	Zásah výjezdové skupiny RLP	Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy	https://www.zzshmp.cz/cenik-sluzeb/
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Krátkodobé (jednorázové) využití služby pro sanování akutního problému.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované prostřednictvím nákladů pojišťoven a jejich úhrad zařízením.							

Zdroj: STEM (2024)

Spolufinancováno
Evropskou unií

V našem neintervenčním scénáři končí příběh smrti klientky. Po její smrti je nutné vyloučit možnost cizího zavinění, a proto je nařízena pitva, kterou provádí soudní lékař. Tento krok je nezbytný pro potvrzení příčiny smrti a vyloučení jakéhokoli podezření na trestný čin.

Následně je realizován sociální pohřeb, který je financován z obecních prostředků. Sociální pohřby jsou určeny pro osoby, které nemají příbuzné schopné nebo ochotné uhradit náklady na pohřeb. Podle dostupných dat se cena sociálního pohřbu v posledních letech neustále zvyšuje. V roce 2021 byla průměrná cena sociálního pohřbu 9 257 Kč.

Nicméně dokumenty Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) ukazují, že náklady na sociální pohřby mohou značně variovat v závislosti na místních zvyklostech a způsobu provedení pohřbu. Celkové náklady na sociální pohřeb se tedy pohybují mezi 8 000 až 11 000 Kč.

Na základě literatury jsme také identifikovali trend, že počet sociálních pohřbů dlouhodobě roste. Tento nárůst je způsoben několika faktory, včetně rostoucího počtu lidí bez blízkých příbuzných nebo osob ve finanční nouzi, kteří nemohou sami zajistit náklady na pohřeb. Tento trend zvyšuje finanční zatížení zvláště menší obcí, které musí pokrýt náklady spojené s těmito pohřby.

Tabulka č. 19 Náklady a přínosy z nařízené pitvy

Pohled na situaci	nařízená pitva	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady jsou provozní náklady nemocnice a její provoz.	14 276,00 Kč	Ověření příčiny smrti. Vyloučení cizího zavinění.	Ověření příčiny smrti. Vyloučení cizího zavinění.	Eliminace negativních jevů ve společnosti. Zajištění bezpečí ve společnosti.	provedená soudní pitva	Ústav Zdravotnických informací a služeb ČR	dožádané informace
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Celkové náklady jsou dlouhodobé - služba musí být dostupná permanentně a výše jejich výdajů se nemění podle situace ve společnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Celkové náklady na provoz nemocnice jsou monetizovatelné. Ocenění nákladu na pitvu vyplývá z Policie ČR za provedení úkon.							

Zdroj: STEM (2024)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Tabulka č. 20 Náklady a přínosy ze sociálního pohřbu

Pohled na situaci	sociální pohřeb	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady - sociální pohřeb. Hrazeno z obecního rozpočtu.	9 257,00 Kč	Zajištění uložení ostatků.	Zajištění uložení ostatků.	Prevence chybného nakládání s ostatky. Zajištění etického pohřbení zemřelého.	úkon	MMR	MMR č. 277/2017 Sb., o postupu obce při zajištění slušného pohřbení; https://www.mmr.gov.cz/cs/ostatni/w eb/novinky/stat-je-garantem-dustojneho-pohrbivani https://www.4lifedirect.cz/co-delat-kdyz-nemame-penize-na-zaplaceni-posledniho-rozloucení/ https://mmr.gov.cz/cs/caste-
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Krátkodobý (jednorázový) náklad.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaný náklad spojený z jednorázovým výdajem za sociální pohřeb.							

Zdroj: STEM (2024)

Negativní jevy

Oblast negativních jevů využíváme pro započítání do finančního modelu pouze v souvislosti s neintervencním scénářem, ač dle vyjádření expertů může končit stejně fatálně i situace, kde je intervence a sociální práce vedená. Vycházíme tedy z popisu situace ve sledovaném období, kdy kriminalitu vyjadřujeme jednou částkou, která se skládá z několika segmentů a pokrývá proces od způsobení škody, přes její řešení policií, až po náklady soudu.

Při přípravě jsme vyšli z celkových společenských nákladů kriminality, které spočítaly České priority v roce 2020 na 144 miliard Kč za rok. Tento údaj odpovídal nákladům jednoho obecného trestného činu ve výši 869 862 Kč a počtu 165 525 trestných činů za rok 2020. Tato data jsme upravili o časové změny. V první řadě došlo k výraznému nárůstu počtu trestných činů na 181 417 v loňském roce, jak ukazují statistiky Policie ČR. Dále došlo k výraznému růstu cenové hladiny, což odráží kumulovaná inflace, která v letech 2020–2023 činila 33 %. Jelikož trestné činy spojené s chudobou jsou majetkové povahy a většinu tvoří krádeže, dává smysl cenu jednoho trestného činu spočítanou Českými prioritami navýšit o kumulovanou inflaci. Tudíž se dostaneme k číslu společenských nákladů kriminality ve výši 200 miliard Kč za rok 2023.

Dále jsme vyšli z britské studie "The Economic and Social Costs of Crime," která spočítala náklady různých trestných činů. Z jejich dat jsme vybrali ty trestné činy, které jsou nejvíce spjaté s chudobou, tj. loupež, vloupání, krádež vozidla, krádež z vozidla a okradení člověka. Není důvod se domnívat, že by se společenské náklady různých trestných činů mezi ČR a Velkou Británií výrazně lišily, a tudíž jsme z podílu zmíněných trestných činů na celkových nákladech kriminality odvodili podíl této skupiny trestných činů na celkových nákladech kriminality v ČR, který odpovídá číslu 48,7 miliard Kč. Z policejních statistik dále plyne, že obdobných trestných činů bylo v loňském roce v ČR spácháno 66 061. Náklady na jeden takový trestný čin tudíž představují 736 tisíc Kč.

Tabulka č. 21 Náklady a přínosy z trestního řízení

Pohled na situaci	náklady trestního řízení	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přáte	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady u nákladů trestního řízení jsou složené z práce Policie ČR, práce státního zastupitelství a soudu.	736 000,00 Kč	Spravedlivý proces a dosažitelnost práva pro každého z nás. Možnost hájit se.	Spravedlivý proces a dosažitelnost práva pro každého z nás. Možnost hájit se.	Ochrana před jedinci, kteří nerespektují společná pravidla - zákony. Z pohledu společnosti je zajištění spravedlivého procesu a přístupu k právu pro každého klíčové pro udržení	náklad na kriminalitu související s chudobou (jeden případ)	převedení výpočtu z Velké Británie do českého prostředí na základě výpočtu Českých priorit, aktualizace o inflaci/ PČR	statistika trestných činů 2023 v ČR
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Všechny výše zmíněné součásti systému musí být vždy dostupné. Tzn., že jde o dlouhodobé náklady.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované jsou prostřednictvím položek státního rozpočtu. V našem případě (při propojení všech částí systému) vycházíme z literatury, která s údaji pracuje.							

Zdroj: STEM (2024)

Ohodnocení nákladů věznění je oproti trestnému činu významně jednodušší. V rámci ročenky vězeňské správy můžeme najít údaje o celkových nákladech na provoz vězeňství v Česku. Zároveň zde uvádí počet vězňů/dnů, tedy je údaj maximálně přesný. Abychom se dostali na měsíční náklad na uvěznění, použijeme právě zmíněnou částku celkových nákladů, abychom si spočítali náklad na jeden den v roce. Následně použijeme zmíněný počet vězňů/dnů a dostaneme denní náklad na jednoho vězně v ČR. Následně převedeme na měsíční hodnotu. Do vstupů rozpočtu vězeňské služby jsou již započítány úhrady od uvězněných, proto už je znovu neuvádíme v rozpadu nákladů.

Tabulka č. 22 Náklady a přínosy z věznění

Pohled na situaci	věznění	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady tvoří náklady na uvěznění daného člověka. Tedy náklady na platy a provoz zařízení.	57 406,00 Kč	Věznění může pro vězně přinášet několik pozitivních přínosů. Za prvé, umožňuje přístup ke vzdělání a pracovním dovednostem, což zvyšuje šance na úspěšnou reintegraci do společnosti po propuštění. Za druhé, věznění poskytuje příležitost pro léčbu závislostí a psychologickou pomoc, což může vést ke zlepšení duševního a fyzického zdraví vězně.	Zajištění bezpečnosti komunity odstraněním jednotlivců, kteří se dopustili trestných činů, čímž snižuje riziko opakování trestné činnosti. Dále může věznění působit preventivně a odrazovat ostatní potenciální pachatele od páchání trestných činů, což podporuje celkovou bezpečnost a pořádek ve společnosti.	Zajištění veřejné bezpečnost tím, že odstraňuje nebezpečné jedince z veřejného prostoru, což snižuje kriminalitu a zlepšuje pocit bezpečí mezi občany. Dále může působit jako odstrašující prostředek, který odrazuje potenciální pachatele od páchání trestných činů, a tím podporuje dodržování zákonů a společenských norem.	náklad na jednoho uvězněného člověka v roce 2023 (člověko/měsíc): výdaje vězeňské služby/365/počet vězňů na den*30	Ročenka Vězeňské služby	
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady jsou spojené s provozem zařízení, které musí být dostupné permanentně, a to v případě pokud nemá plnou kapacitu.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady jsou monetizované a převoditelné na jednotlivce prostřednictvím celkových nákladů vězeňské služby a $\emptyset$ vězňů na 1 den.							

Zdroj: STEM (2024)

Opožděná intervenční varianta (V0_1): Detailní popis modelu, nákladů a přínosů

Opožděná intervenční varianta (V0_1) popisuje situaci, kdy je pomoc poskytována až po určité době strávené bez přístřeší. Po vystěhování z nájemního obecního bytu zůstává žena s dětmi na ulici. V této situaci starší děti přestávají chodit do školy a nejmladší dítě není přihlášeno do školky. Žena nadále pobírá rodičovský příspěvek, ale nemá dostatečné prostředky na zajištění základních potřeb.

Během několika dní je žena s dětmi nahlášena na místní OSPOD, následně dojde k jejich odebrání a umístění do dětského domova. Žena zůstává bez podpory a příjmů, což vede k dalším finančním problémům včetně nezaplaceného zdravotního pojištění a dluhů z exekucí.

Po šesti měsících je žena hospitalizována kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu. Během hospitalizace je navázána spolupráce se sociálním pracovníkem nemocnice, posléze obce, který následně pomáhá ženě najít místo v azylovém domě a zažádat o opakované dávky hmotné nouze a doplatek na bydlení. Žena rovněž přijme nekvalifikovanou práci, což jí umožní zajištění základních potřeb a obnovu kontaktu s dětmi.

Postupně se situace stabilizuje, žena získává sociální bydlení a jsou jí vráceny děti do péče. Celý proces opožděné intervence však zahrnuje vyšší náklady a delší dobu potřebnou k dosažení stabilizace, než by tomu bylo při včasné intervenci. Tento scénář ukazuje, jak opožděná sociální intervence může zmírnit negativní důsledky, ale zároveň přináší vyšší náklady a delší časové období pro dosažení stabilizace situace.

V tomto scénáři, ač částečně negativním, neuplatňujeme oblast *negativních jevů*, vycházíme z toho, že klientka byla zachycena dostatečně včas, aby její chování mělo tento typ důsledků na státní rozpočet.

Tabulka č. 23 Přehled nákladů VO_1 kazuistika 1

	situace	náklady státu	cena (měsíční/ jednorázová)	míra zapojení dle scénáře	celkové náklady
rodina	děti v péči	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	12	4 308,00 Kč
		sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	5 790,00 Kč	12	69 480,00 Kč
		nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	4 716,00 Kč	12	56 592,00 Kč
		státní sociální podpora - přídavky na děti	4 380,00 Kč	0	- Kč
		náhradní výživné	5 307,00 Kč	12	63 684,00 Kč
	odebrání	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	12	4 308,00 Kč
		náklady na pobyt v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	118 800,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v domově pro děti a mládež	161 452,00 Kč	12	1 937 424,00 Kč
		soudní řízení o svěřeni do péče	23 860,00 Kč	0	- Kč
bydlení	bez přístřeší				
	pobytová služba	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí (jen žena)	4 860,00 Kč	3	14 580,00 Kč
		potravinová banka (jen žena)	210,00 Kč	6	1 260,00 Kč
		azylový dům (jen žena)	15 109,00 Kč	6	90 654,00 Kč
		doplatek na bydlení (jen žena)	240,00 Kč	6	1 440,00 Kč
	sociální bydlení 2+1	státní sociální podpora - příspěvek na bydlení (žena a děti)	3 882,00 Kč	6	23 292,00 Kč
		státní sociální podpora - příspěvek na bydlení (jen žena)	7 737,00 Kč	6	46 422,00 Kč
		potravinová banka (žena a děti)	840,00 Kč	6	5 040,00 Kč
		potravinová banka (jen žena)	210,00 Kč	3	630,00 Kč
zdraví	vznik závislosti	pobyt v nemocnici a lékařská péče	48 180,00 Kč	1	48 180,00 Kč
	zhrošení zdravotního stavu	převoz dané osoby do nemocnice/pobytového zařízení	12 000,00 Kč	1	12 000,00 Kč
	úmrtí	nařízená pitva	14 276,00 Kč	0	- Kč
		sociální pohřeb	9 257,00 Kč	0	- Kč
práce	neaktivní				- Kč
	evidence na ÚP	platba zdravotního pojištění	2 552,00 Kč	3	7 656,00 Kč
	zaměstnaná				- Kč
negativní jevy	sexbyznys				- Kč
	odhalená kriminalita	vězení	57 406,00 Kč	0	- Kč
		náklady trestního řízení	736 000,00 Kč	0	- Kč
					2 386 950,00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

Rodina – odebrání OSPOD

Stejně jako ve scénáři V0, i zde dojde k včasnému odebrání dětí ve chvíli, kdy je rodina bez přístřeší. Po dobu odebrání má nad dětmi dohled kurátor pro děti a mládež. Náklady na jeho práci jsou velmi nízké. Na základě vstupů z ISPV na mediánový plat jsme vypočítali celkové náklady na výkon této pozice v Česku a vydělili počtem osob (FTE) vykonávající tuto práci a počtem případů dohledu za rok v Česku. Měsíční částka uváděná v modelu odpovídá sumě za všechny tři sourozence. V závěrečné zprávě může dojít ke korekci této části prostřednictvím výstupů z hloubkového rozhovoru s pracovníkem OSPODu a reflexe jeho vlastní práce vůči klientům.

Tabulka č. 24 Náklady a přínosy z dohledu kurátora pro děti a mládež

Pohled na situaci	OSPOD - dohled kurátora	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímým nákladem při činnosti kurátora je jeho plat, náklady na jeho průběžné vzdělávání a provozní náklady spojené s jeho prací.	359,53 Kč	Podpora a kontrola dětí při povinné školní docházce. Prevence kriminality a dalších negativních jevů.	Podpora rodiče při vzdělávací a výchovné činnosti. Zvýšení tlaku na přímou odpovědnost rodiče za výsledky dětí.	Snížení kriminality, zlepšení vzdělávacích výsledků a v konečném důsledku k produkci více zodpovědných a samostatných dospělých.	náklady na kurátory/počet (FTE) kurátorů v Česku/počet osob s dohledem kurátora/12 měsíců*3 děti	MPSV, ISPV	náklady na kurátory: ISPV - platová sféra ČR, rok 2023 (mediánový plat (26355 Sociální pracovníci specialisté péče o děti a mládež (kromě zdravotně postižených)) + odvody)*počet úvazků; počet (FTE) kurátorů v Česku: tabulka XI. Počet zaměstnanců OSPOD a úvazků + 2023 po krajích; počet osob s dohledem kurátora: tabulka 8_Sociálně-právní ochrana dětí - 8.3
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobá podpora a kontrola vede především k platovým nákladům. Počet kurátorů může být limitující ve spojení s počtem rodin, které mají službu nařízenou.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaným nákladem je plat kurátora a provozní náklady na jeho činnost. Ten je monetizovatelný prostřednictvím rozpočtů samospráv.							

Zdroj: STEM (2024)

Ve sledovaném období stráví sourozenci 12 měsíců v dětském domově a pokračují ve školní docházce. Náklady na jeden měsíc pro všechny tři sourozence vyplývají z celkových veřejných výdajů na zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a počtu lůžek tohoto typu zařízení. Částka je převedená na měsíce. Žena je z těchto 12 měsíců 6 měsíců na ulici, a dalších 6 měsíců v pobytové sociální službě – během druhého půl roku obnovuje s dětmi kontakt.

Tabulka č. 25 Náklady a přínosy z pobytu v dětském domově

Pohled na situaci	náklady na pobyt v dětském domově	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady - služba je poskytována bezplatně. Financování domovů pro děti a mládež souvisí s rozpočtem ministerstva školství. Do nákladů se promítají personálními, materiálními a provozními výdaje.	161 452,67 Kč	Pro dítě (klienta) má umístění v dětském domově několik pozitivních dopadů - vytržení z problematického prostředí, obnovení školní docházky nebo nácvik základních samoobslužných činností, volených dle věku.	Pro rodinu je možné vypořádat se s nastalou situací, která dítě omezovala (v rozvoji, školní docházce nebo na základě psychického nebo fyzického násilí).	Dopad na děti, které jsou vychovávány ve stimulačním prostředí, je pozitivní. Rostou z nich dospělí, kteří jsou schopni zapojit do společnosti. Na druhou stranu je potřeba doplnit, že je potřebné vždy usilovat o návrat dítěte do původní rodiny, pokud tomu	veřejné výdaje na zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy/počet lůžek/12 měsíců*3 děti (data za rok 2022)	MŠMT	https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2023_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/VZ_2023_e-verze_final.pdf
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dostupnost pobytového školského zařízení je nutná pro možný okamžitý zásah do prostředí rodiny, které má negativní dopad na vývoj dítěte. Náklady jsou tedy dlouhodobé .							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady je možné monetizovat v celkovém náhledu na činnost DDM.							

Zdroj: STEM (2024)

Rodina – děti v péči

Po stabilizaci situace matky dětí je možné spojit rodinu zpět dohromady, a to v rámci sociálního bydlení, které jí pomohl najít sociální pracovník obce. Dohled kurátora dále trvá (12 měsíců) i po návratu dětí do rodinné péče. Měsíční náklad je dle popisu výše (kapitola Intervenční varianta V1) uveden pouze v kontextu nákladu platu kurátora pro děti a mládež. V rámci závěrečné zprávy může dojít ke korekci údajů na základě hloubkového rozhovoru s pracovníkem OSPOD.

Tabulka č. 26 Náklady a přínosy z dohledu kurátora pro děti a mládež

Pohled na situaci	OSPOD - dohled kurátora	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímým nákladem při činnosti kurátora je jeho plat, náklady na jeho průběžné vzdělávání a provozní náklady spojené s jeho prací.	359,53 Kč	Podpora a kontrola dětí při povinné školní docházce. Prevence kriminality a dalších negativních jevů.	Podpora rodiče při vzdělávací a výchovné činnosti. Zvýšení tlaku na přímou odpovědnost rodiče za výsledky dětí.	Snížení kriminality, zlepšení vzdělávacích výsledků a v konečném důsledku k produkci více zodpovědných a samostatných dospělých.	náklady na kurátory/počet (FTE) kurátorů v Česku/počet osob s dohledem kurátora/12 měsíců*3 děti	MPSV, ISPV	náklady na kurátory: ISPV - platová sféra ČR, rok 2023 (mediánový plat (26355 Sociální pracovníci specialisté péče o děti a mládež (kromě zdravotně postižených)) + odvody)*počet úvazků; počet (FTE) kurátorů v Česku: tabulka XI. Počet zaměstnanců OSPOD a úvazků + 2023 po krajích; počet osob s dohledem kurátora: tabulka 8_Sociálně-právní ochrana dětí - 8.3
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobá podpora a kontrola vede především k platovým nákladům. Počet kurátorů může být limitující ve spojení s počtem rodin, které mají službu nařízenou.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaným nákladem je plat kurátora a provozní náklady na jeho činnost. Ten je monetizovatelný prostřednictvím rozpočtů samospráv.							

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zdroj: STEM (2024)

Pro aktivizaci dětí a jejich další rozvoj jsou zapojeny ambulantní služby, které pomáhají s organizací volného času dětí tak, aby matka mohla chodit do placeného zaměstnání dál na plný úvazek. Náklad na obě sociální služby, jak sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi, tak také na nízkoprahové zařízení, je počítán prostřednictvím celkových výdajů služeb a jejich celkové uvedené kapacity. Jak jsme již zmínili výše, tak zde identifikujeme velký rozdíl mezi kapacitou služby dle registru a jejím reálnou obslužností dle výkazů. Služby jsou využívány ve sledovaném období po přestěhování zpět k matce (12 měsíců).

Tabulka č. 27 Náklady a přínosy ze sociální služby sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Pohled na situaci	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Služba se poskytuje bezplatně pro klienty. Nepřímé náklady, které vznikají s jejím provozem, jsou hrazené prostřednictvím veřejných rozpočtů, a to místní samosprávy, kraje nebo ve výjimečných případech MPSV.	5 790,00 Kč	Přímá interakce s dítětem, možnost zachycení negativních jevů v počátku. Socializace a podpora ve školních aktivitách.	Stimulující prostředí během doby, kdy je pečující rodič v práci. Zvýšení zvládání péče o vlastní osobu. Možnost zapojení pečujícího rodiče do trhu práce.	Prodtoužení školní docházky, zlepšení prospěchu, komunikace a uplatňování oprávněných práv a zájmů. Následně zvýšení pravděpodobnosti zapojení do školní docházky.	výdaje služby/kapacita služby/12 měsíců*3 děti	MPSV	
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	V rámci sociálních služeb vždy půjde o náklady dlouhodobého charakteru, protože je nutné zajistit kontinuální financování činností, a to i v případě že v daný okamžik není služba využita.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady na poskytnutí sociálních služeb jsou monetizované prostřednictvím výdajů státního rozpočtu.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 28 Náklady a přínosy ze sociální služby nízkoprahové zařízení

Pohled na situaci	nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Bez úhrady pro klienta. Nepřímé náklady vznikají při provozu služby (organizaci volnočasových aktivit, např. basketball).	4 716,00 Kč	Zapojení do aktivit běžných pro většinou společnost. Zkušenost s jiným sociálním prostředím, které může mít pozitivní dopad na stav jedince v budoucnosti.	Pečující osoba má více času pro sebe, který může využít pro osobní nebo pracovní čas, který má následně přímý dopad na opečovaného jedince (klienta služby).	Investice do nízkoprahových služeb může být nákladově efektivním způsobem, jak předcházet dražším sociálním a zdravotním problémům, což může ušetřit veřejné prostředky.	výdaje služby/ kapacita služby/12 měsíců*3 děti	MPSV	Výdaje služby: tabulka E nízkoprahové; kapacita služby: celková kapacita dle registru k 28.5.2024
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady jsou spojené s provozem služby jako celku. Organizace volnočasových aktivit je spojená se zajištěním personálních a materiálních kapacit služby.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady jsou spojené s celkovými náklady služby vůči počtu zapojených klientů, včetně anonymních.							

Zdroj: STEM (2024)

Bydlení – pobytová služba

Žena se po prvních šesti měsících, které prožila na ulici a následně v hospitalizaci, dostává do pobytové služby azylový dům pro ženy. Zde jí sociální pracovník pomáhá požádat o dávky hmotné nouze, na které má nárok a zaregistruje se do evidence uchazečů o zaměstnání. Náklady (výše) dávky vyplývají z rodinné situace klientky. Vzhledem k tomu, že v tuto chvíli je sama, je měsíční výplata 4 860 Kč příspěvku na živobytí a 240 Kč měsíčně doplatku na bydlení na základě nákladu na úhradu pobytové služby (5 100 Kč měsíčně). Náklad státu na pobytovou službu je v případě jednotlivce 15 109 Kč měsíčně. Stejně jako při výpočtu u scénáře V1 vyplývá tato částka z celkových příjmů služeb a počtu lůžek, následně je převedená na měsíce. Využívá služby potravinové banky – 5 kg na osobu a týden při dotaci na zachráněný kilogram 10,5 Kč.

Po třech měsících v evidenci uchazečů o zaměstnání najde první placenou práci. Její příjem je 20 tis. Kč čistého. Ztrácí nárok na dávku hmotné nouze – příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení.

Tabulka č. 29 Náklady a přínosy z dávek hmotné nouze – příspěvek na živobytí

Pohled na situaci	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Příspěvek na živobytí je spojený s celkovou situací domácnosti. Jedná se o testovanou dávku. A přímý náklad státního rozpočtu. Nepřímé náklady jsou spojené s administrací příspěvku.	4 860,00 Kč	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Dopad příspěvku na živobytí je možné v celospolečenském kontextu sledovat dlouhodobě. Zlepšení finanční kondice domácnosti může vést ke schopnosti odpovědně hospodařit a předcházet zadlužení.	výplata dávky	MPSV	Jednotlivec 860 Kč První osoba v domácnosti 470 Kč Druhá a další osoba v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 040 Kč Dítě do 6 let 480 Kč Dítě od 6 do 15 let 050 Kč
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady - vyplácené v řádu měsíců opakovaně - mají dopad na stabilitu rozpočtu domácnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované jsou vždy ve vztahu k celkovému příjmu domácnosti. Nemonetizované v rámci administrativní podpory při výplatě příspěvku.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 30 Náklady a přínosy z dávek hmotné nouze – doplatek na bydlení

Pohled na situaci	dávky hmotné nouze - doplatek na bydlení	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Doplatek na bydlení je spojený s celkovou situací domácnosti. Jedná se o testovanou dávku. A přímý náklad státního rozpočtu. Nepřímé náklady jsou spojené s administrací příspěvku.	240,00 Kč	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Přímý dopad dávky ovlivňuje hospodaření domácnosti a její finanční zdraví. Změny v ekonomickém prostředí mohou vést k různým reakcím v rozpočtu domácností. Tyto reakce se mohou projevit v úpravách výdajů, příjmu nebo v investičních rozhodnutích.	Dopad doplatku na bydlení je možné v celospolečenském kontextu sledovat dlouhodobě. Zlepšení finanční kondice domácnosti může vést ke schopnosti odpovědně hospodařit a předcházet zadlužení.	Příspěvek na živobytí minus náklady na bydlení v azylovém domě (170 Kč/denně*30), nezapočítáváme možnost stravy, protože čerpá potravinovou banku.	MPSV	Výše doplatku na bydlení se vypočte tak, že se od odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení za předchozí kalendářní měsíc odečte příjem osoby/společně posuzovaných osob včetně vyplaceného příspěvku na živobytí. Pokud není výsledek záporný, dorovná rozdíl částek doplatek na bydlení.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady - vyplácené v řádu měsíců opakovaně - mají dopad na stabilitu rozpočtu domácnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované jsou vždy ve vztahu k celkovému příjmu domácnosti. Nemonetizované v rámci administrativní podpory při výplatě příspěvku.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 31 Náklady a přínosy ze sociální služby – azylový dům

Pohled na situaci	pobyt v azylovém domě	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Služba je pro klienty dostupná s úhradou. Nepřímé náklady, které vznikají s jejím provozem, jsou hrazené prostřednictvím veřejných rozpočtů, a to místní samosprávy, kraje nebo ve výjimečných případech MPSV a úhrad klientů.	15 109,00 Kč	Poskytnutí okamžitého přístupu k bezpečnému ubytování umožňuje osobám v nouzi najít dočasné útočiště. Toto ubytování slouží jako přechodné řešení, dokud nebudou dostupné dlouhodobější možnosti. Zajištění takového prostoru je klíčové pro stabilizaci situace a podporu dotčených jedinců.	Omezení dopadu na rodinné příslušníky - týrané členy rodiny. Snížení dopadu na děti, zabezpečení vlastního prostředí.	Omezení bezdomovectví v akutních případech, možnost okamžitého opuštění domácnosti, která není bezpečná v krizových situacích.	celkové příjmy (včetně úhrad klientů)/počet lůžek/12	MPSV	Údaje vyplývají ze statistických podkladů MPSV od poskytovatelů sociálních služeb: celkové příjmy viz tabulka 6_Sociální služby - 6.5, počet lůžek 6_Sociální služby - 6.1
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	V rámci sociálních služeb vždy půjde o náklady dlouhodobého charakteru, protože je nutné zajistit kontinuální financování činností, a to i v případě že v daný okamžik není služba využita.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady na poskytnutí sociálních služeb jsou monetizované prostřednictvím výdajů státního rozpočtu.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 32 Náklady a přínosy z potravinové banky

Pohled na situaci	potravinová banka	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady spojené s redistribucí potravin (svoz a výdej prostřednictvím kontaktních míst).	210,00 Kč	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Kvalitnější výživa dětí i dospělých přispívá k jejich vyššímu zdraví a do budoucna snižuje dopad na zdravotnický systém.	počet odebraných kg pomoci za měsíc (5 kg na osobu týdně* 4 týdny* 10,5 Kč dotace/kg)	NKÚ	
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady spojené s provozem potravinových bank - personální, provozní.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady prostřednictvím výdajů státního rozpočtu (Ministerstvo zemědělství) a kofinancování provozu z dalších zdrojů.							

<https://www.nku.cz/asets/kon-zavery/K20023.pdf>

Zdroj: STEM (2024)

Bydlení – sociální bydlení (2+1)

Díky stálému příjmu z placené práce získá nájemní smlouvu (6 měsíců) na sociální bydlení, aby unesla celou částku nájmu (12 tis. Kč nájem + 5 tis. Kč energie), spolu se sociálním pracovníkem požádá o státní sociální podporu – příspěvek na bydlení. Na základě uvedených parametrů (samostatně žijící, menší obec) je jí přiznána podpora ve výši 7 737 Kč. Takto je příspěvek nastavený po dobu, kdy žije v bytě sama. Po přistěhování dětí je rozšířen na 9 408 Kč (do výpočtu dávky se zahrne příjem z výživného). Po celou dobu sledování situace v rámci sociálního bydlení čerpá žena (6 měsíců), následně celá rodina (6 měsíců), potraviny z potravinové banky. Podklad pro výpočet nákladu byl zmíněn již výše u tohoto scénáře.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Tabulka č. 33 Náklady a přínosy ze státní sociální podpory – příspěvek na bydlení

Pohled na situaci	státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady souvisí s platbou příspěvku na bydlení, nepřímé vznikají při jeho administrativě na straně Úřadu práce.	7 737,00 Kč	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti.	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti. V případě širšího okolí udržení přátelských vazeb.	Prevence bezdomovectví u osob v rizikové situaci.	dávka (do příjmů domácnosti jsme započítali jen mzdu)	MPSV	Počet osob v domácnosti Jedna nebo dvě 3571 Kč Tři 4669 Kč Čtyři a více 5632 Kč; Výše příspěvku na bydlení se stanoví jako rozdíl mezi průměrnými náklady na bydlení za rozhodné období a příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30. Pro výpočet příspěvku na bydlení se jako náklady použijí buď normativní náklady, nebo průměr skutečně uhrazených nákladů za rozhodné období.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Příspěvek na bydlení se poskytuje opakovaně při prokázání nároku. Jedná se o dlouhodobý náklad.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaná částka příspěvku je ve výši dávky, dále se do nákladů na dávku mohou propisovat náklady na jeho administraci na straně Úřadu práce.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 34 Náklady a přínosy ze státní sociální podpory – příspěvek na bydlení

Pohled na situaci	státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady souvisí s platbou příspěvku na bydlení, nepřímé vznikají při jeho administrativě na straně Úřadu práce.	9 408,00 Kč	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti.	Zajištění schopnosti hradit náklady na bydlení v rámci domácnosti. V případě širšího okolí udržení přátelských vazeb.	Prevence bezdomovectví u osob v rizikové situaci.	dávka (do příjmů domácnosti jsme započítali jen mzdu a výživné ve výši průměrné dávky náhradního výživného)	MPSV	Počet osob v domácnosti Jedna nebo dvě 3571 Kč Tři 4669 Kč Čtyři a více 5632 Kč; Výše příspěvku na bydlení se stanoví jako rozdíl mezi průměrnými náklady na bydlení za rozhodné období a příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30. Pro výpočet příspěvku na bydlení se jako náklady použijí buď normativní náklady, nebo průměr skutečně uhrazených nákladů za rozhodné období.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Příspěvek na bydlení se poskytuje opakovaně při prokázání nároku. Jedná se o dlouhodobý náklad.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizovaná částka příspěvku je ve výši dávky, dále se do nákladů na dávku mohou propisovat náklady na jeho administraci na straně Úřadu práce.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 35 Náklady a přínosy z potravinové banky

Pohled na situaci	potravinová banka	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady spojené s redistribucí potravin (svoz a výdej prostřednictvím kontaktních míst).	210,00 Kč	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Kvalitnější výživa dětí i dospělých přispívá k jejich vyššímu zdraví a do budoucna snižuje dopad na zdravotnický systém.	počet odebraných kg pomoci za měsíc (5 kg na osobu týdně* 4 osoby* 4 týdny* 10,5 Kč dotace/kg)	NKÚ	https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K20023.pdf
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady spojené s provozem potravinových bank - personální, provozní.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady prostřednictvím výdajů státního rozpočtu (Ministerstvo zemědělství) a kofinancování provozu z dalších zdrojů.							

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 36 Náklady a přínosy z potravinové banky

Pohled na situaci	potravinová banka	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady spojené s redistribucí potravin (svoz a výdej prostřednictvím kontaktních míst).	840,00 Kč	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Zajištění pestřejší stravy a její celková dosažitelnost v případě finanční nouze.	Kvalitnější výživa dětí i dospělých přispívá k jejich vyššímu zdraví a do budoucna snižuje dopad na zdravotnický systém.	počet odebraných kg pomoci za měsíc (5 kg na osobu týdně* 4 osoby* 4 týdny* 10,5 Kč dotace/kg)	NKÚ	https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K20023.pdf
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Dlouhodobé náklady spojené s provozem potravinových bank - personální, provozní.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované náklady prostřednictvím výdajů státního rozpočtu (Ministerstvo zemědělství) a kofinancování provozu z dalších zdrojů.							

Zdroj: STEM (2024)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zdraví

Pokud bychom se rozhodli pracovat chronologicky podle navrhovaného scénáře, tato oblast by se objevila jako jedna z prvních. Jedná se o první bod kontaktu mezi státem a ženou jako jednotlivcem. Tento první kontakt obvykle probíhá prostřednictvím sociálního pracovníka v nemocnici, kde dochází k zaznamenání situace ženy a jejího zdravotního stavu.

Co se týče nákladů, ty spojené s převozem a hospitalizací jsou identické jako v případě scénáře V0. Klíčový rozdíl spočívá v tom, že tyto náklady nejsou v tomto scénáři opakované. To znamená, že všechny procesy a finanční výdaje jsou jednorázové a neopakují se.

Tabulka č. 37 Náklady a přínosy z převozu do nemocnice

Pohled na situaci	převoz do nemocnice	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímé náklady spojené s výjezdem rychlé záchranné služby v případě potřeby.	12 000,00 Kč	Zajištění okamžité ošetření a řešení okamžitého zdravotního problému. Záchrana života.	Záchrana života blízkého člověka.	Okolí se nemusí zapojovat do ošetření po příjezdu lékaře. Péče je přenesená na instituci.	Zásah výjezdové skupiny RLP	Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy	https://www.zzshmp.cz/cenik-sluzeb/
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Krátkodobé (jednorázové) využití služby pro sanování akutního problému.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Monetizované prostřednictvím nákladů pojišťoven a jejich úhrad zařízením.							

Zdroj: STEM (2024)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Tabulka č. 38 Náklady a přínosy z pobytu v nemocnici

Pohled na situaci	pobyt v nemocnici	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Nepřímé náklady jsou provozní náklady nemocnice a její provoz.	48 180,00 Kč	Zajištění základní zdravotní péče, záchrana života.	Zajištění základní zdravotní péče, záchrana života blízkého člověka.	Záchrana života. Prodloužení doby dožití.	nepodařilo se nám dostat data za běžné odd., pracujeme s nižším číslem pro LDN, hodnota je v měsících	Ústav Zdravotnických informací a služeb ČR	dožádané informace
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Celkové náklady jsou dlouhodobé služba musí být dostupná permanentně a výše jejich výdajů se nemění podle situace ve společnosti.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Celkové náklady na provoz nemocnice jsou monetizovatelné. Ocenění nákladu na lůžko/den vyplývá z plateb zdravotních pojišťoven a průměrného koeficientu kofinancování.							

Zdroj: STEM (2024)

Práce

V prvních třech měsících pobytu v azylovém domě je klientka vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání. V té době je za ní odváděna platba zdravotního pojištění, které v předcházejících šesti měsících nebylo hrazeno a rostly o něj dluhy klientky. Výše zdravotního pojištění se v tomto případě odvíjí od minimální mzdy. Ve chvíli, kdy práci najde, tedy od čtvrtého měsíce dál, tento náklad zaniká.

Tabulka č. 39 Náklady a přínosy z platby zdravotního pojištění

Pohled na situaci	platba zdravotního pojištění	náklad	přínos z vynaloženého nákladu pro klienta	přínos z vynaloženého nákladu pro jeho okolí (rodina/přátelé)	celospolečenský přínos z vynaloženého nákladu	indikátor	zdroj dat o nákladech	komentář
Přímé a nepřímé náklady a přínosy	Přímý náklad vůči pojištěnci při pobytu v evidenci uchazečů o zaměstnání, povinné zdravotní pojištění za něj hradí stát.	2 552,00 Kč	Zdravotní pojištění zajišťuje základní ošetření a možnost využívat lékařské služby. Zároveň platba ze strany státu preventuje vznik dluhu na zdravotním pojištění v případě neplacení ze strany klienta.	Zdravotní pojištění zajišťuje základní ošetření a možnost využívat lékařské služby. Zároveň platba ze strany státu preventuje vznik dluhu na zdravotním pojištění v případě neplacení ze strany klienta. A následného dopadu na jeho přímé okolí prostřednictvím exekuce.	Možnost čerpat benefity zdravotního pojištění zajišťuje preventivní funkci, která snižuje rizika ze zanedbání zdravotní péče. Druhotně také platba za pojištěnce, který je v evidenci uchazečů, předchází vzniku dluhu na zdravotním pojištění.	měsíční úhrada zdravotní pojišťovně	pojišťovny	Pojistné se počítá jako 13,5 % z vyměřovacího základu, kterým je aktuální minimální mzda. Minimální mzda je stanovována nařízením vlády. Od 1. 1. 2024, po zvýšení minimální mzdy na 18 900 Kč, je pojistné OBZP 2 552 Kč měsíčně.
Krátkodobé a dlouhodobé náklady a přínosy	Zde závisí na době trvání pobytu v evidenci uchazečů o zaměstnání. Z pohledu modelu jde spíše o krátkodobé náklady.							
Monetizované a nemonetizované náklady a přínosy	Náklady jsou monetizovatelné .							

Zdroj: STEM (2024)

Analýza výsledků

Srovnání nákladů a přínosů mezi jednotlivými variantami

Při srovnání intervenční (V1), neintervenční (V0) a opožděné intervenční (V0_1) varianty je třeba se zaměřit na konkrétní náklady a přínosy jednotlivých variant. Cílem je zjistit, která varianta je z dlouhodobého hlediska nejefektivnější, a to jak z pohledu veřejných rozpočtů, tak i z pohledu celospolečenského dopadu. Závěry analýzy jsou v tuto chvíli omezené a budou rozšířeny v závěrečné zprávě v kontextu dopracování zbývajících dvou modelů.

Dominantní náklady variant

Intervenční varianta (V1) zahrnuje náklady na sociální služby, které jsou na začátku vysoké, zejména na azylový dům, kde náklady dosahují 60 436 Kč měsíčně po dobu šesti měsíců. Po této době se náklady přesouvají na sociální bydlení. Dále jsou zde sociální dávky, jako jsou přídavky na děti, příspěvek na bydlení a příspěvek na živobytí. Podpora při hledání práce zahrnuje náklady na služby Úřadu práce a sociální pracovníky. Vzdělávání dětí zahrnuje náklady na umístění dětí do nových školských zařízení a volnočasové aktivity.

V neintervenční variantě (V0) jsou velmi vysoké náklady spojeny s ústavní péčí v dětském domově, která činí 161 452 Kč měsíčně pro všechny tři děti po dobu 24 měsíců⁹. Zdravotní péče zahrnuje náklady na opakované hospitalizace a lékařské zákroky. Kriminalita přináší náklady na soudní řízení a věznění. Po úmrtí vzniknou obci náklady na sociální pohřeb. K tomu se přidává ztráta ekonomické produktivity, protože matka není schopna se účastnit pracovního trhu, což vede ke ztrátě potenciálního příjmu.

Opožděná intervenční varianta (V0_1) zahrnuje krátkodobé náklady na pobyt v azylovém domě, které činí 60 436 Kč měsíčně po dobu šesti měsíců, následované náklady na sociální bydlení po stabilizaci situace. Dále zahrnuje náklady na ústavní péči v dětském domově, které dosahují 161 452 Kč měsíčně pro všechny tři děti po dobu 12 měsíců. Náklady na zdravotní péči zahrnují hospitalizaci matky. V této variantě jsou zahrnuty i sociální dávky jako přídavky na děti, příspěvek na bydlení a příspěvek na živobytí.

Dominantní přínosy variant

Intervenční varianta (V1) má několik zásadních přínosů. Především stabilizuje rodinnou situaci, kdy jsou děti ve stabilním rodinném prostředí, což vede ke zlepšení jejich školních výsledků a sociální adaptace. Ekonomická stabilita je dalším klíčovým prvkem, protože matka získává zaměstnání, začíná splácet dluhy a přispívá do veřejných rozpočtů prostřednictvím daní a odvodů. Tato varianta také významně snižuje budoucí náklady, jelikož stabilizace rodiny předchází vysokým nákladům spojeným s ústavní péčí, kriminalitou a zdravotními problémy.

⁹ Pro přípravu modelu vycházíme ze situace, že se děti do DDM dostanou obratem. V běžné situaci by tomu předcházely další drobné kroky.

Neintervenční varianta (V0) přináší minimální přínosy. Absence účinné pomoci vede k dlouhodobým negativním důsledkům, zvyšuje se riziko sociální exkluze a reprodukce chudoby v další generaci.

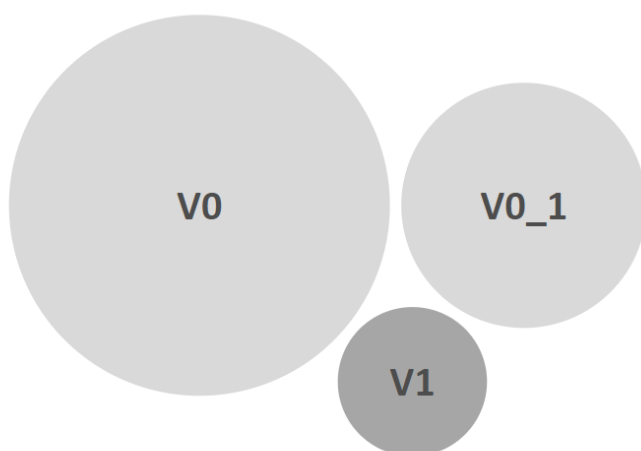
Opožděná intervenční varianta (V0_1) má podobné přínosy jako intervenční varianta, ale s opožděným účinkem. Stabilizace rodinné situace a ekonomická stabilita nastávají později, což vede k opožděnému příspěvku do veřejných rozpočtů. Přínosy v oblasti snížení budoucích nákladů jsou podobné jako u V1, avšak s vyššími náklady na začátku kvůli opožděné intervenci.

Celospolečenské přínosy

Intervenční varianta (V1) nabízí nejvyšší celospolečenské přínosy díky rychlé stabilizaci rodinné situace, zlepšení školních výsledků dětí a ekonomické integraci matky. Tímto způsobem dochází k rychlému a efektivnímu řešení problémů, což výrazně přispívá k celkové stabilitě společnosti. Naopak, neintervenční varianta (V0) má minimální přínosy a významně zvyšuje sociální náklady spojené s chudobou a exkluzí, což vede k dlouhodobým negativním důsledkům pro společnost. Opožděná intervenční varianta (V0_1) nabízí střední přínosy, ale je méně efektivní než V1, protože opožděná intervence vede k vyšším krátkodobým nákladům a delšímu období nestability.

Intervenční varianta (V1) se ukazuje jako nejefektivnější z hlediska celkových nákladů a přínosů. I když vyžaduje vyšší krátkodobé investice, tyto náklady se vrátí v podobě dlouhodobých úspor a vysokých celospolečenských přínosů. Neintervenční varianta (V0) představuje nejvyšší náklady s minimálními přínosy, což vede k dlouhodobým negativním důsledkům. Opožděná intervenční varianta (V0_1) má vyšší náklady než V1 a nabízí méně efektivní přínosy kvůli opožděné stabilizaci situace.

Obrázek č. 5

Zdroj: STEM (2024)

Pro ilustraci jsme náklady na jednotlivé varianty převedli do bublinového grafu, který dobře zachycuje rozměr popsaného problému.

V1: **883 866 Kč**

V0: **5 758 981 Kč**

V0_1: **2 386 950 Kč**

Srovnání přístupů hodnocení sociální práce

Hodnocení intervence, která znamená zásah do kvality života a současně do fiskální bilance státu, můžeme hodnotit dvěma modely, a to primárně na základě dopadu do blahobytu společnosti, anebo primárně na základě fiskální bilance.

Neboli ke zhodnocení dané intervence je možné přistoupit dvěma úhly pohledu:

- 1) Optikou fiskální přijatelnosti – neboli odpovědět na základní otázku – máme na danou intervenci?
 - Jaké jsou fiskální dopady vyšší kvality/dostupnosti sociální práce?
 - Máme ve státním rozpočtu dostatečné množství disponibilních zdrojů na uhrazení této intervence?
- 2) Optikou socioekonomické smysluplnosti – chceme jako společnost takovou intervenci?
 - Je společensky efektivní realizovat vyšší kvalitu/dostupnost sociální práce?
 - Přinese tato intervence dostatečné společenské efekty?

Oba pohledy jsou zcela relevantní a každý nám dává jistou odpověď a mohou pomoci k rozhodování.

Nicméně se oba liší prizmaty, kterými přistupujeme k rozhodovacímu problému, jelikož zatímco v případě pohledu optikou dopadu na blahobyt společnosti vyhodnocujeme, nakolik je společensky přínosné, abychom určitou intervenci realizovali bez ohledu na finanční dopady intervence. V případě fiskálního pohledu na intervenci poskytujeme podklad pro rozhodnutí, zda daná společnost má dostatečné zdroje pro realizaci dané intervence, a naopak neřešíme její socioekonomické dopady.

Jako optimální se nám jeví kombinace obou pohledů, tedy doporučujeme přistoupit k hodnocení dodatečné sociální práce na bázi fiskálního dopadu doplněnou o hodnocení dopadu na blahobyt společnosti. Toto doporučení je opřeno o základní předpoklad, že v aktuální makroekonomické situaci České republiky je dobré pohlížet s mnohem větším akcentem na společenské výzvy optikou ekonomické proveditelnosti a udržitelnosti, a nikoliv pouze optikou společenského přínosu. Předpokládáme, že je společensky bezrozporné, že poskytování sociální práce je společensky efektivní.

Hodnocení dodatečné sociální práce je postaveno na rozdílu mezi (realizační) opožděnou intervenční variantou (V0_1) a intervenční variantou (V1).

Intervenční varianta vyjadřuje stav po realizaci hodnocené intervence – stav s vyšším objemem poskytované sociální práce. Intervenční variantu lze z hlediska fiskálního popsat následujícími parametry:

- Fiskální náklady spojené s poskytováním vyššího objemu sociální práce.
- Fiskální náklady spojené s řešením negativních jevů vzniklých náhodným selháním jedinců ve společnosti v situaci, kdy se jim přes vyšší sociální práci nedostane včasné pomoci. I v případě, že dojde ke zvýšení rozsahu sociální práce, nelze vyloučit, že dojde k individuálnímu selhání a někteří jedinci podlehnou, ať již alkoholismu, drogové závislosti, či dojde k odebrání dítěte.

Opožděná intervenční varianta (V0_1) je varianta bez změny – tedy se stávajícím rozsahem sociální práce. Tuto variantu lze popsat na základě současných fiskálních nákladů, tedy:

- Fiskální náklady spojené s poskytováním stávajícího rozsahu sociální práce.
- Fiskální náklady spojené s řešením negativních jevů vzniklých dnes vznikajícím selháním jedinců ve společnosti v situaci, kdy není zajištěn včasný či dostupný sociální servis. Díky tomu, že není zajištěn dostatečný rozsah či dostupnost, není ovšem zajištěna dostatečná úroveň eliminování negativních jevů, a tedy současně s financováním sociální práce nese státní rozpočet náklady na řešení negativních dopadů nedostatečné sociální práce, jako např. bezdomovectví, odebrání dětí z rodiny, drogová závislost apod.

Následně by hodnocení fiskálního dopadu intervence bylo realizováno na základě rozdílu těchto dvou položek:

+ fiskální dopady realizované varianty (opožděná intervenční varianta (V0_1))

- fiskální dopady alternativní varianty (intervenční varianta (V1))

= fiskální balance intervence

+ 2 386 140 Kč (opožděná intervenční varianta (V0_1))

- 883 866 Kč (intervenční varianta (V1))

= 1 502 274 Kč

K výpočtu fiskální balance se využívají tzv. fiskální stínové ceny. Fiskální stínová cena je složená z jednotlivých identifikovaných nákladů varianty.

Obecně jsme předpokládali, že zatímco intervence bude spojena s vyššími fiskálními náklady (preventivními) na zajištění vyššího rozsahu sociální práce, dojde k poklesu nákladů státu (represivních) na řešení negativních jevů (následků). Tato hypotéza se potvrdila. A i bez

zahrnutí nefinančních efektů např. v podobě wellbeingu je zřejmé, že intervence je společensky efektivní.

V rámci opožděné intervenční varianty (V0_1) dochází k nedostatečnému financování sociální práce. Díky tomu, že není zajištěn dostatečný rozsah či dostupnost, není ovšem zajištěna dostatečná úroveň eliminování negativních jevů, a tedy současně s financováním sociální práce nese státní rozpočet náklady na řešení negativních dopadů nedostatečné sociální práce, jako např. bezdomovectví, odebrání dětí z rodiny, drogová závislost apod.

Oproti tomu v případě lépe nastavené sociální pomoci lze předpokládat, že by bylo možné eliminovat část negativních jevů popsaných výše. Tedy tzv. intervenční variantu (V1) lze popsat vyššími výdaji na preventivní sociální práci a na druhou stranu úsporami části nákladů vynakládaných na řešení negativních jevů popsaných výše.

Vzhledem k tomu, že tato bilance vychází kladná, lze jednoznačně hodnotit intervenci jako ekonomicky efektivní. V případě, že by byla bilance záporná, je otázkou, jaký rozsah socioekonomických dopadů intervence vyvolala. V případě, že socioekonomický dopad intervence je ve výši fiskální ztráty, lze intervenci hodnotit jako společensky přijatelnou. Znamená to tedy, že má smysl realizovat intervenční variantu až do hodnoty varianty s opožděnou intervencí.

Jaké socioekonomické efekty lze identifikovat v případě hodnocené intervence?

Vyšší rozsah/dostupnost sociální práce může mít pozitivní dopad na následující parametry:

- Úsporu lidských životů
- Vyšší hodnota blahobytu – wellbeing

Tyto socioekonomické parametry je možné ocenit na základě stínových cen. Stínová cena vyjadřující úsporu lidských životů je hodnota statistického života. V České republice je etablovaná hodnota statistického života v rámci hodnocení projektů Ministerstva dopravy, které využívá ve svých hodnoceních hodnotu statistického života ve výši 20 790 000 Kč. Jde o částku získanou ve výzkumu v roce 2017, proto lze doporučit pro hodnotu statistického života částku 30 041 200 Kč. Tato hodnota je odvozena od výše uvedené hodnoty na základě indexace mírou inflace vyhlášené Českým statistickým úřadem.

Vyšší hodnota blahobytu, či jinými slovy stínová cena vyjadřující lepší život, je velmi komplikovaně kvantifikovatelná proměnná. Jedná se o vícerozměrnou proměnnou s prvky objektivních i subjektivních determinant. Na jednu stranu je blahobyt determinován objektivními proměnnými, jako je HDP, příjem jedince, úroveň bydlení, ale na druhou stranu i ryze subjektivní pocit štěstí, který je dán pociťovaným zdravotním stavem, životními pocity, či jednoduše pocitem blaha. Na dané téma existuje celá řada výzkumů, kdy pro případné další zapracování do zvažování práce zadavatele doporučujeme využít přístupu OECD, který definuje „index lepšího života“, konkrétně dotazovací přístupy ke zjišťování „kvality života“.

Pravděpodobnosti

Určení pravděpodobností v rámci realizace scénářů je klíčové pro sestavení toho scénáře, který by se zdál tím nejrealističtější, a tím pádem tím, který nejspíš jako společnost financujeme. Na pravděpodobnosti v rámci modelů se díváme přes klíčové oblasti, jež do nich vstupují. U první případové studie jde o témata rodina, práce, bydlení, zdraví a negativní jevy.

Tato kapitola se zaměřuje na vyjádření pravděpodobnosti, že v těchto oblastech dojde k určitým událostem či hodnotám, což nám umožní lépe pochopit a předvídat možné vývoje a rizika.

Rodinné prostředí hraje zásadní roli v kvalitě života jednotlivce. Pravděpodobnostní modely zde zkoumají scénáře, jako je udržení nebo ztráta péče o děti, dostupnost a účinnost sociálních služeb pro rodiny, nebo pravděpodobnost odebrání dětí do institucionální péče. Tyto scénáře mají významné dopady na sociální a ekonomické náklady, jak ukazují studie věnující se sociálně aktivizačním službám a nákladům spojeným s institucionální péčí. V případě matky samoživitelky pravděpodobnostní analýza zkoumá, jak různé intervence mohou ovlivnit její schopnost udržet děti ve své péči, získat stabilní bydlení a finanční nezávislost. Bez vhodné intervence hrozí, že děti budou odebrány a umístěny do dětského domova, což výrazně zvyšuje ekonomické náklady a negativně ovlivňuje vývoj dětí.

V oblasti zaměstnání jsou pravděpodobnostní modely zaměřeny na možnosti udržení nebo ztráty zaměstnání, nároky na sociální podporu a efektivitu programů zaměřených na podporu zaměstnanosti. Modely například zohledňují pravděpodobnost přechodu z evidence úřadu práce do stabilního zaměstnání nebo rizika neaktivity a jejich ekonomické dopady. Pro matku samoživitelku je klíčové, zda se jí podaří získat zaměstnání, které by jí umožnilo finančně zabezpečit sebe a své děti. Pravděpodobnostní modely hodnotí, jak různé formy podpory, jako je pomoc při hledání práce nebo rekvalifikace, mohou zvýšit její šance na úspěch na pracovním trhu.

Zdravotní stav jedince je další klíčovou oblastí, kde pravděpodobnostní analýza hraje významnou roli. Modely zde zahrnují scénáře jako domácí léčba versus hospitalizace, závislost na léčivech a její dopady, nebo pravděpodobnost zhoršení zdravotního stavu a následné náklady na zdravotní péči. Tyto scénáře mají přímé dopady na náklady zdravotního systému a kvalitu života. Pro matku samoživitelku je důležité, jak její zdravotní stav ovlivňuje její schopnost pečovat o děti a pracovat. Pravděpodobnostní modely zkoumají, jak zdravotní problémy mohou ovlivnit její schopnost udržet stabilní bydlení a práci, a jak různé formy zdravotní a sociální podpory mohou přispět ke zlepšení její situace.

Bydlení představuje jednu z nejdůležitějších oblastí, kde pravděpodobnostní modely analyzují možnosti ztráty bydlení, přechod do azylového domu, nebo získání stabilního sociálního bydlení. Tyto scénáře ovlivňují nejen individuální stabilitu a bezpečí, ale také ekonomické náklady spojené s nouzovým bydlením a sociálními dávkami. V případě matky samoživitelky pravděpodobnostní analýza zkoumá, jak různé intervence, jako je podpora při hledání bydlení nebo poskytování sociálního bydlení, mohou ovlivnit její schopnost získat a udržet stabilní

bydlení pro sebe a své děti. Bez vhodné intervence hrozí, že zůstane bez přístřeší, což má negativní dopady na její zdraví, zaměstnatelnost a celkovou kvalitu života.

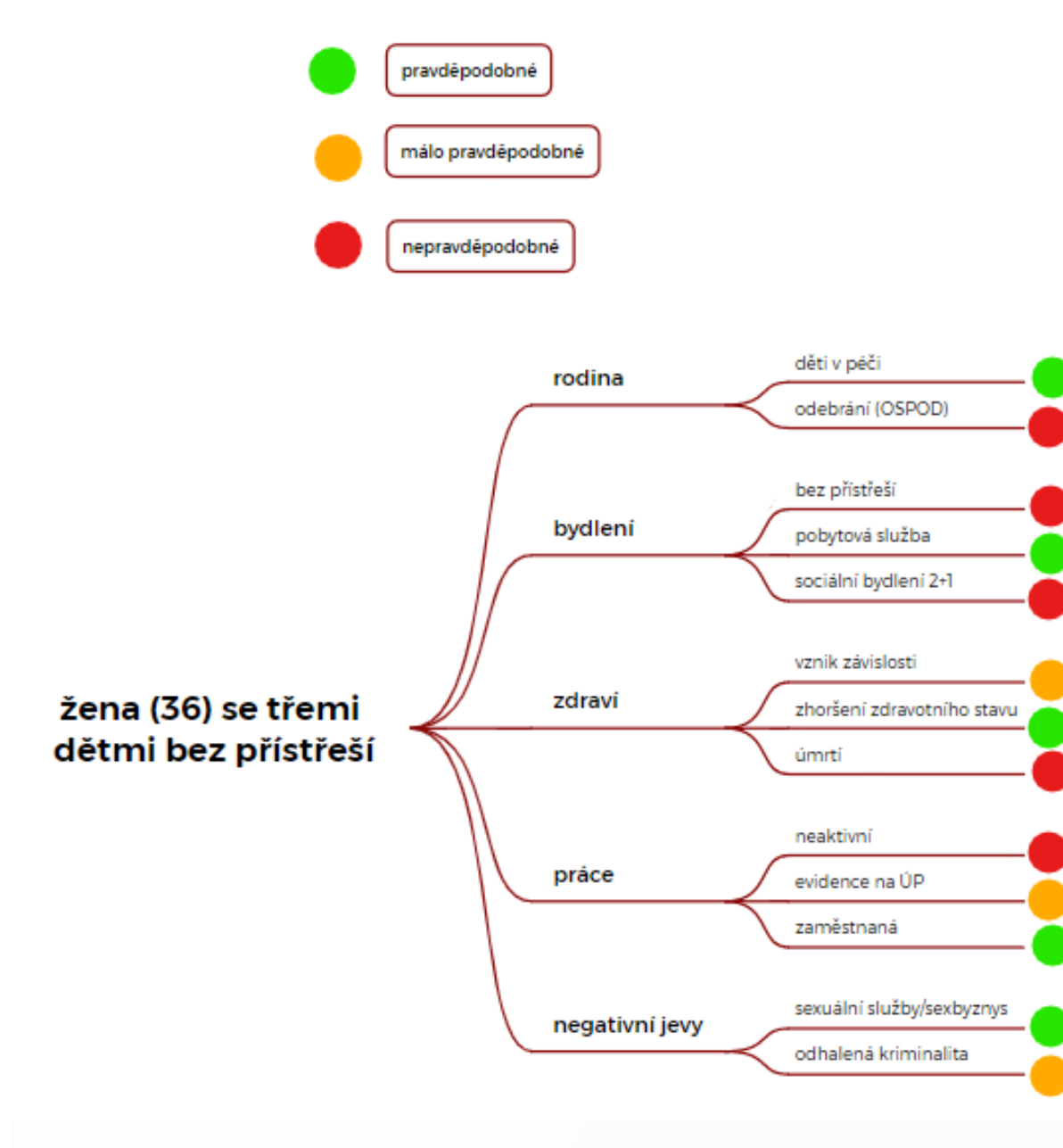
Každý scénář je rozdělen na jednotlivé události a jejich pravděpodobnosti jsou odhadovány na základě dostupných dat a expertních názorů. Výsledné modely umožňují kvantifikaci rizik a přínosů jednotlivých intervencí, což poskytuje důležité podklady pro rozhodování o alokaci zdrojů a plánování sociálních služeb. Pro matku samoživitelku tyto modely ukazují, jak různé formy podpory mohou ovlivnit její šance na úspěšné zvládnutí nepříznivé situace a jaké jsou potenciální náklady a přínosy těchto intervencí.

Pravděpodobnostní modely poskytují komplexní pohled na možný vývoj v klíčových oblastech života a jejich ekonomické a sociální dopady. Díky nim můžeme lépe pochopit, jak různé intervence mohou ovlivnit kvalitu života jednotlivců a efektivitu veřejných politik. Tyto modely jsou nezbytným nástrojem pro tvorbu informovaných rozhodnutí a plánování v oblasti sociálních služeb a veřejné politiky. V případě matky samoživitelky tyto modely ukazují, jak včasné a cílené intervence mohou výrazně zlepšit její životní situaci a přispět ke stabilitě a bezpečí její rodiny.

Na základě výše zmíněné dostupnosti dat a nutnosti využít experty ke stanovení hodnot, kterých dané situace mohou nabývat, jsme se rozhodli omezit se na tři hodnoty, kterých může situace nabývat, a to pravděpodobná – málo pravděpodobná – nepravděpodobná. V diagramu níže jsou označeny barevnými deskriptory.

Pro první kazuistiku je u diagramu klíčové si uvědomit, že jde pohled na situaci **po vystěhování** ženy a dětí na ulici, která je sama o sobě **v českém prostředí nepravděpodobná**. To znamená, že pokud už k této situaci dojde, tak se dle vyjádření expertů odehraje dle níže uvedených pravděpodobností.

Obrázek č. 6 Diagram pravděpodobností kazuistika 1

Zdroj: STEM (2024)

Oblast rodina a bydlení

Pravděpodobnost pro oblasti rodina a bydlení jsme sloučili dohromady. Důvody pro tento postup jsou následující:

- 1) Ženy s dětmi jsou jako riziková skupina považovány za ty nejzranitelnější, proto je jim věnována zvýšená pozornost. A velká část azylových domů je zaměřena právě na ně. Tudíž je nabídka širší, než je tomu u dalších cílových skupin bez přístřeší.
- 2) Dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva nemůže být ztráta bydlení hlavním důvodem pro odebrání dětí.¹⁰
- 3) Děti jsou silným faktorem, proč hledat řešení bytové situace při spolupráci se sociálním pracovníkem.

To znamená, že jak na základě provedeného výpočtu (viz níže), tak také na základě expertních informací z fokusní skupiny a rozhovorů, je možné říct, že žena s dětmi skončí bez přístřeší jen velmi nepravděpodobně. Vzhledem k tomu, že odebrání se zakládá pouze na právě zmíněné bytové nouzi, tak také odebrání označujeme jako nepravděpodobné. Jako pravděpodobné označujeme, že vstoupí do pobytové sociální služby a zůstanou spolu.

„Druhá varianta jsou ženy, které jsou bez domova, ale bydlí v klubu, kde jim majitel nechal pokoj a nechá je tam i s dětmi.“ (FG, sociální pracovníci v bezdomovectví a sexbyznysu)

Při výpočtu vycházíme z dat ze sčítání lidu, domů a bytů (2021), kdy ve věku 0-14 let bylo mezi osobami bez domova 33 osob, ve věku 15-64 let pak 3 214 osob¹¹. Naše rodina má dva členy ve věku do 14 let, dva ve věku do 64 let. Při výpočtu pracujeme pouze s těmi, kteří jsou v zařízeních a mimo byty a zařízení oproti těm, kteří jsou bez domova. Tabulka č. 41 je extrakcí údajů uvedených v tabulce ze sčítání lidu a ukazuje, že v rámci populace je hodnota při zaokrouhlení nulová. Což neznámá, že tato situace nenastává, ale oproti populaci pouze velmi nepravděpodobně.

Tabulka č. 40 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení, základních věkových skupin a pohlaví

Obyvatelstvo podle způsobu bydlení, základních věkových skupin a pohlaví

podle obvyklého pobytu

Období: SLDB 2021

Pohlaví: celkem (muži a ženy)

Území: Česká republika

Způsob bydlení	Celkem	v tom ve věku		
		0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let
Bydlící osoby celkem	10 520 441	1 691 727	6 681 145	2 147 569
v tom v bytech	10 104 385	1 657 762	6 399 193	2 047 430
v zařízeních	187 578	10 216	105 489	71 873
mimo byty a zařízení	228 478	23 749	176 463	28 266
Osoby bez domova	3 726	33	3 214	479

Kód: SLD21041-ZAK/1

Zdroj: ČSÚ (2024)

¹⁰ https://is.muni.cz/th/winld/Diplomova_prace.pdf

¹¹ Jsme si vědomí, že zde jsou započítáni jak muži, tak ženy. Pokud by šlo pouze o ženy, bude hodnota pravděpodobně ještě nižší.

Tabulka č. 41 Podíl osob bez domova ve společnosti

	15-64	počet	%	0-14	počet	%
v bytech	6684359	6399193	96%	1691760	1657762	98%
v zařízeních, mimo byty						
zařízení		281952	4%		33965	2%
bez domova		3214	0%		33	0%

Zdroj: STEM (2024)

Stejně tak vnímáme jako velmi nepravděpodobné sociální bydlení, které je v Česku stále v plenkách, a dle expertů je nedostatek už jen krizových bytů nebo podobných zachytných lůžek pro osoby v nouzi, natož pak sociálního bydlení.

Pro samostatné řešení situace – bez pobytové služby nebo sociálního bydlení, by bylo skvělé mít např. „garanční fond, ze kterého by bylo možné hradit malé jednorázové částky pro klientky, lidé v SS musí často shánět nadační peníze na to, aby zaplatili kauci v bytu/ubytovně“ (FG, sociální pracovníci v bezdomovectví a sexbyznysu). Lidé jsou často schopní si pomoci sami za velmi málo.

„Ženy ze sexbyznysu se na ulici nevrací, když jsou v maléru, tak si znovu přivydělají a vyřeší to. Nenechají to dojít tak daleko. Bydlení je klíčové, bez toho se nikdo nehne.“ (FG, sociální pracovníci v bezdomovectví a sexbyznysu)

Úmrtí je možné sledovat pouze právě na úrovni služeb, kdy jsou pracovníci schopní monitorovat své klienty dlouhodobě. Smrt je nepravděpodobná.

Oblast zdraví

Vzhledem k problémům s dostupností dat v rámci zdravotního systému na úrovni nákladů jsme rovnou přistoupili k realizaci kvalitativní sondy, která nám pomohla popsat procesy a situace, které v této oblasti nejčastěji nastávají.

Dle sociálních pracovníků, se kterými jsme mluvili, je tato skupina rozdělena na dvě části podle typu žen, které do bezdomovectví propadají. Část z nich je schopná se živit prostřednictvím sexbyznysu a dostane se z ulice relativně rychle – její hlavní problém potom není, že je bez přístřeší, ale její závislost na příjmech ze sexbyznysu. U druhé části žen bez přístřeší sledujeme přidružené problémy, jako jsou sociální nebo zdravotní hendikepy, které víc určují, zda dokážou se situací naložit samostatně nebo s dopomocí.

„Pokud bude žena na ulici, tak není pravděpodobné, že by si prostitutí dokázala vydělávat. Bude sexuální služby nabízet jako protisměnu – nocleh, dávka, přítomnost druhého člověka. Jdou tím do rizika, že jim někdo ublíží.“ (FG, sociální pracovníci v bezdomovectví a sexbyznysu)

Jako časté experti uváděli lékové závislosti, víc než zneužívání tvrdých drog. V situaci, kdy je člověk mimo svoje prostředí, vždy nastává zhoršení zdravotního stavu, a to jak na psychické, tak fyzické úrovni.

Oblast práce a negativních jevů

Informace požádané z ČSÚ k chování na trhu práce u žen bez přístřeší ukazují, že práce je důležitá i pro ženy bez přístřeší a dokážou ji v nějaké podobě realizovat. V rámci šetření není jasné, zda se jedná o běžnou práci nebo práci v šedé ekonomice s pravidelným nebo příležitostným charakterem. U žen s dětmi, ač velmi nepravděpodobné, že se společně ocitnou bez přístřeší, je pak realizace práce ztížena péčí o ně.

Tabulka č. 42 Chování žen bez přístřeší vůči trhu práce (15-64 let věku)

2023	počet	%
počet žen bez přístřeší v neaktivitě (mimo mateřské, studující)	672	2%
počet žen bez přístřeší v evidenci ÚP	4 691	13%
počet žen bez přístřeší v zaměstnání	31 126	85%

Zdroj: STEM (2024)

Dle vyjádření expertů je málo (středně) pravděpodobné, že dojde k **odhalené kriminální činnosti**. Dovolujeme si říct, že min. 50 % klientů sociálních pracovníků zapojených do kvalitativní sondy se dopouští **drobné kriminality**.

Zodpovězení výzkumných otázek a podotázek

Výzkumným cílem zakázky je na podkladech 3 specifikovaných modelových příkladů vytvořit 3 finanční modely (po jednom ke každému příkladu zvlášť), které umožní co nejpřesněji odhadovat poměry celospolečenských nákladů a přínosů v případě nulové a intervenční varianty. Výzkumné otázky jsou na úrovni průběžné zprávy zodpovězeny předběžně, s výhledem na jejich prohloubení a dopracování v závěrečné zprávě.

Výzkumná otázka 1: Jaké jsou potenciální náklady a přínosy „nulových variant“ jednotlivých modelových příkladů? Jaké u „intervenčních variant“?

Klíčovým rozdílem mezi nastíněnými variantami je propad člověka do *negativních* jevů, a jejich návazné ocenění, které tvoří u neintervenčního modelu velkou část započítaných nákladů. Náklady spojené s propadem životní situace jedince jsou v neintervenční variantě zřetelné především v oblasti zdravotní péče a represivních složek.

Oproti tomu přínosy intervenční varianty, kdy člověka někdo provede již stávajícími kapacitami záchranné sítě, jsou zřetelné. Rozdíl mezi oběma variantami je dramatický a dává nám prostor pro ocenění sociální práce.

V rámci přípravy jsme dopočítali také cenu lidského života (kapitola Srovnání přístupů hodnocení sociální práce) na základě vstupů Ministerstva dopravy. Tuto částku jsme do

neintervenčního modelu vůbec nepromítali. Pokud bychom to udělali, tak by došlo k dalšímu enormnímu nárůstu nákladů.

1.1: Jaké typy nákladů a přínosů byly pro obě varianty v modelových příkladech identifikovány? Na koho směřují (cílová skupina x společnost)? Jsou dlouhodobé či krátkodobé?

V rámci analýzy byly identifikovány náklady především ve vztahu k sociálním službám, integrovanému záchrannému sboru a dávkovému systému. Potvrdila se nákladnost pobytových služeb jako řešení, oproti zachování původní domácnosti. Dále jsme mohli sledovat nákladovost kriminality, ač v silně agregované podobě.

V průběhu analýzy jsme mohli sledovat robustnost sociálního systému, který v Česku máme, ale zároveň jeho nedostupnost v některých lokalitách a také rozdílné přístupy v různých regionech. Zde vycházíme především z rozhovorů s experty a integrace jejich zkušenosti do uvažování o analýze.

Struktura intervencí, které navazují na jednotlivé situace, je spojená s dopadem na člověka a jeho okolí (často má pro tyto dvě skupiny shodný přínos), kdy nahrazuje původně komunitně vedenou pomoc, kterou jsme ztratili v průběhu průmyslové revoluce. Sekundární přínos pro společnost spatřujeme pak v potvrzení společenské dohody, kdy se nám dostává ochrany našich oprávněných práv a jistoty, výměnou za ztrátu části svobody.

Přínosy (dopady) jsou spíše dlouhodobého charakteru, kdy se při intervenční variantě a v rámci našeho sledování, jedinci nepropadají do větší chudoby a využívají všech možností k její sanaci, které jako společnost nabízíme. Zároveň dostávají příležitost zajistit sami sebe a své nejbližší.

1.2: Jaké jsou mezi identifikovanými náklady a přínosy vztahy?

V nulové variantě dochází k eskalaci problémů, které vedou k vysokým sociálním a ekonomickým nákladům a dlouhodobým negativním dopadům na rodinu i společnost. Intervenční varianta naproti tomu přináší stabilitu a podporu, která vede ke snížení nákladů na pobytové služby, zdravotní péči a kriminalitu. Poskytování včasné a efektivní sociální pomoci má dlouhodobé pozitivní dopady na jednotlivce, rodinu i společnost, přičemž zlepšuje kvalitu života a ekonomickou stabilitu.

Je zřejmé, a vyplývá to i z rozhovorů s experty, že bydlení je klíčovou komoditou, bez které se dají ostatní problémy řešit jen obtížně. Můžeme sledovat schopnost integrace ženy a dětí v případě, že je jí věnována dostatečná pozornost při řešení její situace. Zároveň bychom rádi zdůraznili, že opakovaně zaznívala potřeba eliminovat osamělost v případě klientů, kteří jsou v sociálně těžké situaci, což je možné právě díky sociální práci.

Výzkumná otázka 2: S jakou pravděpodobností identifikované náklady a přínosy u jednotlivých příkladů vzniknou / nastanou?

Pravděpodobnosti jsme řešili na úrovni jednotlivých oblastí (rodina, bydlení, práce, zdraví, negativní jevy). U oblastí rodina, bydlení a práce jsme se opírali především o data Českého statistického úřadu, ale na základě specifičnosti situací nebylo možné stanovit procentuální hodnotu pravděpodobnosti. Proto jsme se i v kontextu dalších dvou oblastí – zdraví a negativní

jevy – vydali stanovením třístupňové škály (pravděpodobné – málo pravděpodobné – nepravděpodobné) a hodnotili pravděpodobnost takto. Detailní rozpracování je v samostatné kapitole textu a na Obrázku č. 6.

Výzkumná otázka 3: Jaké jsou váhy identifikovaných nákladů a přínosů? Jaké je v případě monetizovatelných položek jejich finanční vyjádření či jaký je postup monetizace?

Důležitost (váha) jednotlivých započítaných intervenčních položek je spojená s tím, jak je obtížné se dostat k jejímu čerpání (dostupnost), a tím pádem reálné využití jejích přínosů pro klienta, a zároveň pravděpodobnost, že nastanou. Pokud bychom sestavovali nejpravděpodobnější scénář, tak je potřeba dodat, že se ta situace vůbec nestane. Jak jsme se už zmínili výše, tak vystěhování matky s dětmi z bytu není samo o sobě pravděpodobné, a už vůbec není (finančně) efektivní. Zmíněná "váha" nebo důležitost intervencí je spojená s několika faktory. Primárně závisí na obtížnosti získání přístupu k dané intervenci, což může zahrnovat komplikace ve schvalovacích procesech, dostupnosti zdrojů nebo geografické dostupnosti. Důležité je, jak snadno nebo obtížně mohou klienti čerpat výhody z těchto intervencí, a zdali to vůbec dělají. Dále je vhodné zhodnotit, což nebylo předmětem tohoto zkoumání, zda prováděné intervence nemají sekundární efekty, které nejdou proti celkovému veřejnému zájmu v rámci, kterého je intervence vedena.

Pokud zůstáváme u intervenční varianty tak, jak je nastavená, tak jsou přínosy větší stabilita, zaměstnanost a lepší školní výsledky dětí, zatímco neintervenční varianta vede k vyšším nákladům na zdravotní a sociální péči, kriminalitu a dlouhodobou nezaměstnanost.

Monetizované položky, ze kterých je sestaven finanční model, uvádíme níže v tabulce. Ve všech případech je náklad uváděn za všechny osoby, kterých se v rámci modelu týká. To znamená za všechny sourozence/celou rodinu/ ženu. Zároveň jsme dlouhodobé náklady standardizovali k jednomu měsíci čerpání, abychom je mohli lépe porovnat mezi sebou. Postup monetizace položek je uveden u každé jednotlivé položky v rámci textu, a zároveň souhrnně v příloze č. 1.

Tabulka č. 43 Přehled nákladů vstupujících do modelu kazuistiky 1

	situace	náklady státu	cena (měsíční/ jednorázová)
rodina	děti v péči	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč
		sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	5 790,00 Kč
		nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	4 716,00 Kč
		státní sociální podpora - přídavky na děti	4 380,00 Kč
		náhradní výživné	5 307,00 Kč
	odebrání (OSPOD)	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč
		náklady na pobyt v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	118 800,00 Kč
		náklady na pobyt v domově pro děti a mládež	161 452,00 Kč
		soudní řízení o svěření do péče	23 860,00 Kč
bydlení	bez přístřeší		
	pobytová služba	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč
		potravinová banka	840,00 Kč
		azylový dům	60 436,00 Kč
	bydlení 2+1	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč
		státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	8 094,00 Kč
		potravinová banka	840,00 Kč
zdraví	vznik závislosti	pobyt v nemocnici a lékařská péče	48 180,00 Kč
	zhoršení zdravotního stavu	převoz dané osoby do nemocnice/pobytového zařízení	12 000,00 Kč
	úmrtí	nařízená pitva	14 276,00 Kč
		sociální pohřeb	9 257,00 Kč
práce	neaktivní		
	evidence na ÚP	platba zdravotního pojištění	2 552,00 Kč
	zaměstnaná		
negativní jevy	sexbyznys		
	odhalená kriminalita	vězení	57 406,00 Kč
		náklady trestního řízení	736 000,00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

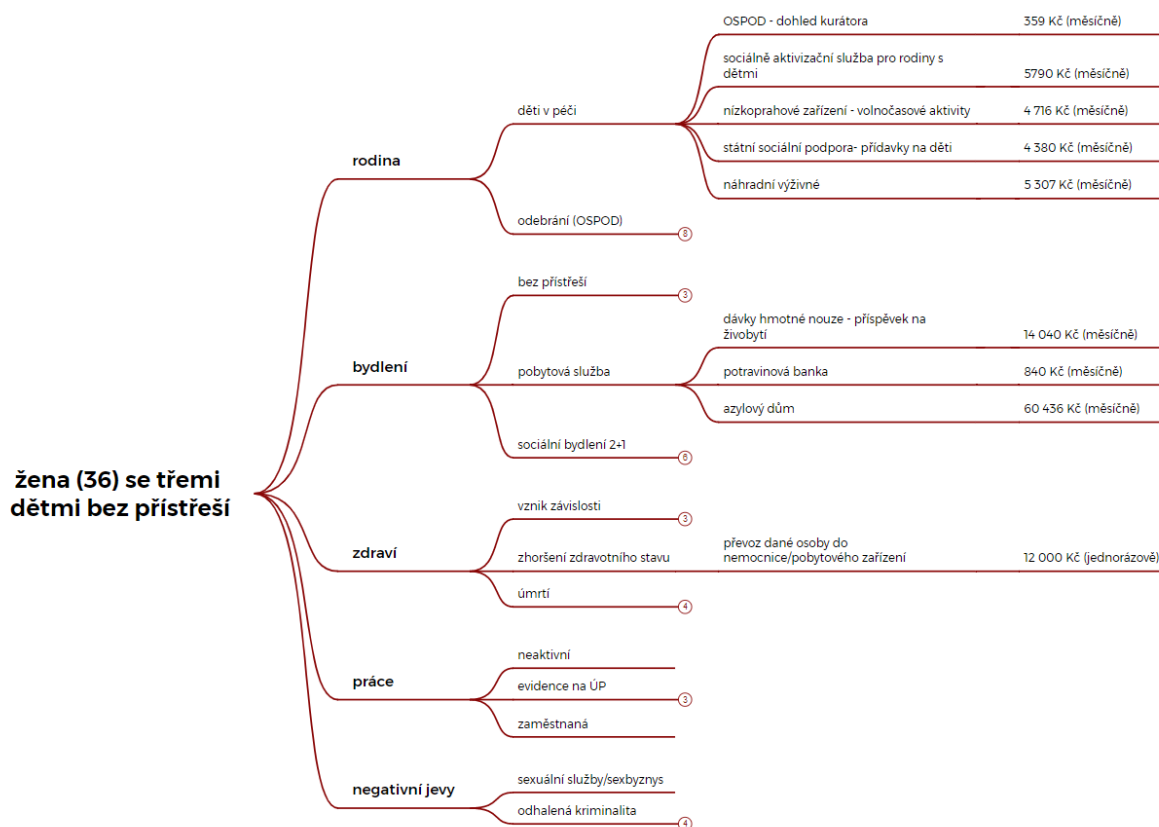

Výzkumná otázka 4: Jaká je potenciální úspora v jednotlivých příkladech popsané sociální práce ve vztahu k veřejným rozpočtům dle úrovně pravděpodobností, že vzniknou / nastanou identifikované náklady a přínosy?

Pro představu o potenciální úspoře sestavíme ten nejpravděpodobnější scénář a porovnáme ho se s intervenční scénářem.

Podle určených pravděpodobností v oblasti rodiny zůstanou děti v péči matce a prvním sledu půjdou společně do pobytového zařízení, pravděpodobně azylového domu. Dojde ke zhoršení zdravotního stavu členů rodiny, a to na základě prodělaného stresu z vystěhování a vyšší frekvence osob v azylovém domě, kde může snáze dojít k přenosu infekčních chorob, a to především u dětí. Je pravděpodobné, že si žena po čase najde práci. Náhradní výživné nečerpá, protože nechce jít do konfliktu s otcem dětí. Po odchodu z pobytové služby bude rodina na ubytovně, protože nebude mít dostatečné prostředky na kauci, po čase se situace zopakuje. A v rámci sledovaného období může dojít k prvním prvkům kriminálního chování.

Obrázek č. 7 Diagram nákladů pravděpodobné varianty kazuistiky 1

Zdroj: STEM (2024)

Tabulka č. 44 Shrnutí nákladů na základě pravděpodobností kazuistika 1

	situace	náklady státu	cena (měsíční/ jednorázová)	míra zapojení dle scénáře	celkové náklady
rodina	děti v péči	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	24	8 616,00 Kč
		sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	5 790,00 Kč	0	- Kč
		nízkoprahové zařízení - volnočasové aktivity	4 716,00 Kč	0	- Kč
		státní sociální podpora - přídavky na děti	4 380,00 Kč	6	26 280,00 Kč
		náhradní výživné	5 307,00 Kč	0	- Kč
	odebrání (OSPOD)	OSPOD - dohled kurátora	359,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	118 800,00 Kč	0	- Kč
		náklady na pobyt v domově pro děti a mládež	161 452,00 Kč	0	- Kč
		soudní řízení o svěření do péče	23 860,00 Kč	0	- Kč
bydlení	bez přístřeší				- Kč
	pobyťová služba	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	6	84 240,00 Kč
		potravinová banka	840,00 Kč	6	5 040,00 Kč
		azylový dům	60 436,00 Kč	6	362 616,00 Kč
	bydlení 2+1	dávky hmotné nouze - příspěvek na živobytí	14 040,00 Kč	0	- Kč
		státní sociální podpora - příspěvek na bydlení	8 094,00 Kč	0	- Kč
		potravinová banka	840,00 Kč	0	- Kč
zdraví	vznik závislosti	pobyt v nemocnici a lékařská péče	48 180,00 Kč	0	- Kč
	zhoršení zdravotního stavu	převoz dané osoby do nemocnice/pobyťového zařízení	12 000,00 Kč	0	- Kč
	úmrtí	nařízená pitva	14 276,00 Kč	0	- Kč
		sociální pohřeb	9 257,00 Kč	0	- Kč
práce	neaktivní				- Kč
	evidence na ÚP	platba zdravotního pojištění	2 552,00 Kč	6	15 312,00 Kč
	zaměstnaná				- Kč
negativní jevy	sexbyznys				- Kč
	odhalená kriminalita	vězení	57 406,00 Kč	0	- Kč
		náklady trestního řízení	736 000,00 Kč	1	736 000,00 Kč
					1 238 104,00 Kč

Zdroj: STEM (2024)

Pro úspěšnou reintegraci je klíčové zapojení sociální práce, která provede rodinu celou situací a nezůstane v úspěšně provedené sanaci odhaleného problému na začátku. Je klíčové říct, že problémem rodiny není až ztráta bydlení, ale nedostatečná orientace ženy v celospolečenských procesech, jako je dávkový systém nebo možnosti podpory rozvoje dětí ze strany sociálních služeb.

Výzkumná otázka 5: Jaké jsou silné a slabé stránky sestavených finančních modelů (limity vyjádření jednotlivých položek apod.)? Jaké jsou další možnosti práce s nimi?

Na základě průběžné zprávy můžeme identifikovat několik silných a slabých stránek sestavených finančních modelů a také další možnosti práce s nimi. Finanční modely zahrnují širokou škálu identifikovatelných nákladů a přínosů (monetizovaných i nemonetizovaných, přímých i nepřímých). Tento přístup zajišťuje důkladné zhodnocení dopadů intervencí na jednotlivce i společnost. Další ze silných stránek je použití stínových cen (např. hodnota

statistického života), což umožňuje kvantifikovat socioekonomické přínosy, které by jinak byly obtížně měřitelné.

Jako pozitivní dále vnímáme, že jsou modely založeny na reálných kazuistikách, které poskytují praktický a realistický pohled na možné scénáře a jejich dopady. A v neposlední řadě chceme vyzdvihnout detailní popis metodologie, včetně identifikace nákladů a přínosů, pravděpodobnosti výskytu a finančního vyjádření, což zajišťuje, že modely jsou srozumitelné a opakovatelné.

Na druhou stranu musíme přiznat, že v některých případech je aplikace výpočtu velmi zjednodušená (z důvodu nedostupnosti konkrétních dat), např. u zdravotních dat nebo dat ze soudnictví. V budoucnosti by mohlo být užitečné doplnit modely o další data, zejména v oblasti zdravotnictví a soudnictví, aby se zvýšila jejich přesnost a komplexnost.

Pokud bychom chtěli jít do větší přesnosti, a to i stran změření přínosů pro klienty, museli bychom realizovat primární výzkum, který bude finančně náročnější než analýza sekundárních dat a jejich interpretace.

Pro další práci by bylo možné rozšíření modelů o další socioekonomické faktory, jako je vzdělání, zaměstnanost a životní podmínky, tak aby mohlo poskytnout ještě hlubší vhled do dlouhodobých dopadů intervencí.

Aktualizace postupu prací u zbývajících dvou modelových příkladů – case 2 a 3

Stav přípravy dalších dvou modelů na základě kazuistik 2 a 3 je momentálně v pokročilé fázi. Máme sesbíraná všechna potřebná data, s výjimkou informací o rekvalifikacích pro kazuistiku 2. Tyto chybějící informace je nutné ještě získat a integrovat do celkového souboru dat.

Aktuálně probíhá převod získaných dat do tabulkových příloh, což je klíčový krok pro jejich následné zpracování a analýzu. Tabulkové přílohy budou sloužit, stejně jako u kazuistiky 1, jako základ pro detailní analýzu a interpretaci výsledků, které budou zahrnuty do textové části závěrečné zprávy.

Textová část závěrečné zprávy se začíná připravovat, a to na základě již dostupných dat. Současně jsme již zrealizovali kvalitativní sondu k tématu závislostního chování seniorů. Získali jsme tak informace, které byly nedostupné v literatuře i v datových podkladech. Pro sběr jsme využili experty v adiktologii a sociální práci. Tyto informace budou začleněny do modelů a závěrečné zprávy, aby poskytly ucelený a komplexní pohled na zkoumanou problematiku.

Následující kroky zahrnují:

- 1) Doplnění chybějících informací o rekvalifikacích: Je nutné získat a zařadit data týkající se rekvalifikací, aby byl soubor dat kompletní.
- 2) Dokončení převodu dat do tabulkových příloh: Získaná data musí být systematicky převedena do tabulkových příloh pro jejich snadnější analýzu.
- 3) Zpracování kvalitativních dat o závislostním chování seniorů: Tyto informace budou zahrnuty do analýzy a závěrečné zprávy, aby poskytly hlubší vhled do problematiky a přispěly k celkovému pochopení závislostního chování v rámci modelů.
- 4) Zpracování textové části závěrečné zprávy: Na základě kompletních a analyzovaných dat bude vypracována textová část závěrečné zprávy, která bude obsahovat detailní výsledky a interpretace.

Celý proces je na dobré cestě k úspěšnému dokončení, a to díky systematickému přístupu k sběru a analýze dat. Důležité bude zajistit kompletnost datových podkladů a jejich správné zpracování v tabulkových přílohách, což následně umožní kvalitní vypracování závěrečné zprávy a sestavení finančních modelů.

Závěr

Průběžná zpráva analyzující finanční modely a intervence pro ženu samoživitelku s dětmi ukazuje jasné rozdíly mezi různými přístupy k sociální práci. Srovnání tří scénářů – intervenční varianta (V1), neintervenční varianta (V0) a opožděná intervenční varianta (V0_1) – poskytuje důležité poznatky pro tvorbu efektivní sociální politiky.

Intervenční varianta (V1) prokázala nejvyšší efektivitu jak z hlediska ekonomických, tak sociálních přínosů. Okamžitá a komplexní podpora umožnila stabilizaci rodinné situace, zlepšení školních výsledků dětí a ekonomickou integraci matky. Náklady na sociální služby, vzdělávání a další oblasti byly v počáteční fázi vysoké, avšak dlouhodobé úspory a přínosy tyto investice převyšují. Tento přístup nejenže snižuje riziko sociální exkluze a reprodukce chudoby, ale také přináší významné celospolečenské přínosy, a to v rámci budoucích vstupů do státního rozpočtu.

Neintervenční varianta (V0) ukázala, že absence podpory vede k výrazně vyšším nákladům spojeným s řešením krizových situací, jako jsou ústavní péče, zdravotní zásahy a kriminalita. Tento scénář generuje minimální přínosy a způsobuje dlouhodobé negativní důsledky jak pro jednotlivce, tak pro společnost jako celek. Náklady na řešení následků této situace jsou mnohonásobně vyšší než investice do prevence a včasné intervence.

Opožděná intervenční varianta (V0_1) naznačila, že opožděná podpora může zmírnit některé negativní důsledky, avšak za cenu vyšších krátkodobých nákladů a delšího období nestability. I když tato varianta poskytuje určité přínosy, je méně efektivní než okamžitá intervence, protože opožděná stabilizace situace přináší vyšší náklady na začátku a delší časové období pro dosažení stabilizace.

Z výsledků analýzy vyplývá, že okamžitá a komplexní podpora je z dlouhodobého hlediska nejefektivnější jak z ekonomického, tak sociálního hlediska. Investice do včasné sociální intervence se nejen vrací prostřednictvím úspor v jiných oblastech veřejných výdajů, ale také přispívají k celkové stabilitě a zdraví společnosti. Doporučení z této zprávy tedy směřují k podpoře politik, které upřednostňují preventivní a včasné zásahy před reaktivními opatřeními. Závěry nicméně budou zpřesněny, finalizovány a posíleny o potřebný kontext a širší interpretaci v plánované závěrečné zprávě.

Literatura

- ALINA, Jiří; ŠETEK, Jaroslav. Dimenze teorie hodnoty lidského života v ekonomii veřejného sektoru. *LIDSKÝ KAPITÁL A INVESTICE DO VZDĚLÁNÍ: TEORIE A PRAXE V NÁVAZNOSTI NA PRŮMYSL 4.0*, 2018, 14.
- BAREŠ, Pavel. Regionální dostupnost sociálních služeb. *Praha: VÚPSV*, 2009.
- CILLA, Francesco; SABIONE, Ilaria; D'AMELIO, Patrizia. Risk factors for early hospital readmission in geriatric patients: a systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2023, 20.3: 1674.
- COHEN, M. (2019). The cost of crime around the world. In *The Costs of Crime and Justice*. Routledge, pp. 243-262.
- DVOŘÁČKOVÁ, Dagmar. *Kvalita života seniorů*. Grada Publishing as, 2012.
- GORDON, James A. Cost-benefit analysis of social work services in the emergency department: a conceptual model. *Academic Emergency Medicine*, 2001, 8.1: 54-60.
- GRÜN, Carola; KLASSEN, Stephan. Growth, income distribution and well-being in transition countries. *Economics of Transition*, 2001, 9.2: 359-394.
- HAVLÍKOVÁ, Jana; HUBÍKOVÁ, Olga. Výsledky v sociální práci a jejich vztah ke kvalitě výkonu sociální práce. *Czech & Slovak Social Work/Sociální Práce/Sociálna Práca*, 2022, 22.3.
- HAVLÍKOVÁ, Jana, et al. Kvalita výkonu sociální práce v ČR.
- HAVLÍKOVÁ, Jana; HUBÍKOVÁ, Olga. Výsledky v sociální práci a jejich vztah ke kvalitě výkonu sociální práce. *Czech & Slovak Social Work/Sociální Práce/Sociálna Práca*, 2022, 22.3.
- HAVLÍKOVÁ, J., HUBÍKOVÁ, O., TRBOLA, R. 10 let trápení se Standardizovaným záznamem sociálního pracovníka. RILSA, 2024.
- HAVLÍKOVÁ, Jana, et al. Kvalita výkonu sociální práce očima sociálních pracovníků. 2021.
- HEEKS, Matthew, et al. The economic and social costs of crime second edition. *Home Office Research report99*, 2018.
- HRADILOVÁ, Tereza. Kvalita života osob se sluchovým postižením. 2018.
- LOUBIÈRE, Sandrine, et al. Europeans' willingness to pay for ending homelessness: A contingent valuation study. *Social Science & Medicine*, 2020, 247: 112802.
- MCDUGALL JA, FURNBACK WE, Wang BCM, MAHLICH J. Understanding the Global Measurement of Willingness to Pay in Health. *Journal of Market Access & Health Policy*. 2020; 8(1):1717030. <https://doi.org/10.1080/20016689.2020.1717030>

KAUFMANNOVÁ, Lucie. Komparace přístupů k naplňování principů konceptu Corporate Social Responsibility. 2017.

KROUTILOVÁ NOVÁKOVÁ, R. (2020). Evaluace dopadu sociálně aktivizační služby do života klientských rodin. Sociální práce.

MOTYČKA, Petr. Náklady trestního řízení. Diplomová práce, Masarykova univerzita.

MÜHLPACHR, Pavel. Měření kvality života jako metodologická kategorie. *Kvalita života a rovnost příležitostí-z aspektu vzdelávania dospelých a sociálnej práce. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Prešov: FF PU, 2005, 59-70.*

PROCTOR, Enola. The pursuit of quality for social work practice: Three generations and counting. *Journal of the Society for Social Work and Research*, 2017, 8.3: 335-353.

PUNOVÁ, Monika. Resilience v sociální práci s rizikovou mládeží. *Sociální práce/Sociálna práca*, 2012, 12.2: 90-103.

ROZEHNALOVÁ, Miriam. Právo na dostupnost vhodných sociálních služeb. *Fórum sociální práce*, 2018, 2: 72-74.

RYEN, Linda; SVENSSON, Mikael. The willingness to pay for a quality adjusted life year: a review of the empirical literature. *Health economics*, 2015, 24.10: 1289-1301.

STONE, Elizabeth M.; MCGINTY, Emma E. Public willingness to pay to improve services for individuals with serious mental illness. *Psychiatric services*, 2018, 69.8: 938-941.

VOLTROVÁ, Anežka. Průběh spolupráce kurátora pro děti a mládež s rodinou a dítětem a jeho role při sanaci rodin. 2012. PhD Thesis. Jabok-Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická.

VOSTRADOVSKÁ, Barbora. Hodnocení účinnosti projektů financovaných z ESF zaměřených na osoby znevýhodněné na trhu práce. 2016.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. (2017). Hodnocení systému sociálních dávek v ČR.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Přílohy

Příloha č. 1 - Tabulky